

KIZILAY DERGİSİ

Son deprem felâketi dolayısıyla Kızılay Genel Merkezi, Gediz ve yöresine 14.024 çadır gönderdi. Yukarıda Gedizde çadırlarla kurulan bir Kızılay mahallesi görülüyor.

Aile mesuliyeti başlarken...

TASARRUFA BİR KAT DAHA ÖNEM VERİNİZ

TASARRUFLARINIZI EN VERİMLİ ŞEKİLDE DEĞERLENDİREN BANKA

TÜRKİYE \$ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

KIZILAY DERGİSİ

Sahibi : Türkiye Kızılay Derneği adına Genel Başkan : DR. FİKRET PAMİR
Yazı İşleri Müdürü : Türkiye Kızılay Derneği adına Genel Başkan V. : MECDİ S. SAYMAN

Teknik Müdür : Seyfeddin Orhan ÇAĞDAŞ

Dizildiği ve Basıldığı yer : Doğu Matbaacılık ve Tic. Ltd. Şti. Matbaası

Fotoğraflar : Şehir Fotoğraf Ajansı

Dergimizin yıllık bedeli 60 liradır. İlanlar özel tarifeye tâbidir. İsteyenlere tarife gönderilir.

Kızılay Dergisi, Basın Ahlâk Yasasına uyar.

**Cumhurbaşkanı
Cevdet Sunay'ın
deprem bölgesinde
incelemelerinden
sonra verdiği demeç**

**"ÇADIR VE DİĞER
İHTİYAÇLAR
SAĞLANMIŞTIR
AÇLIK SÖZ
KONUSU DEĞİL
YAYGIN HİÇ BİR
HASTALIK YOK"**

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, Gediz'deki Kızılay Gezici Mutfak-
ının çalışmaları hakkında bilgi alıyorlar.

Deprem bölgesinde incelemeler yapan ve ihtiyaçları bizzat tesbit eden Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, 11 nisan cumartesi günü bu konuda Türkiye Radyolarına bir demeç vermiş ve bundan sonra alınması gerekli tedbirler hakkında tavsiyelerde bulunmuştur.

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, deprem bölgesine varışı ve gördükleri ile ilgili olarak şunları söylemiştir :

"28 Mart 1970 akşamı saat 23.05'de yer sarsıntısı oldu. Yurdumuzun yarısı sallandı. Sonucu öğrendiğimiz zaman, milletimizi büyük kedere sokan felâketin korkunç olduğu anlaşıldı. 4-5 nisan günlerinde deprem bölgesini ziyaret ettim. Gördüklerimi, duyduğum acıları, içime gömerek ve özetleyerek anlatacağım.

4 nisan akşamı Kütahya'ya vardım. Hemen, hastanelerde bulunan 250 kadar deprem kurbanı yaralıyı ziyaret ettim ve kendilerini ayrı ayrı dinledim. Kıymetli ve fedakâr doktorlarımızdan, her yaralının sıhhi durumu hakkında bilgi aldım. Hastanelere getirilen veya kendi gelen hafif ve ağır yaralıların hepsi, büyük bir ihtimamla tedaviye alınmıştır. Bunlardan, 5-6 kişinin vefat ettiği öğrenilmiş, kalanların iyileşmekte oldukları görülmüştür. Yaralıların yüzde doksanı, göğüs ezilmesi, omuz kemiği, kol ve bacak kırığından mustariptir. Yaralıların çoğu kadın, bir kısmı yaşlı erkek ve azı çocuktur. Hiç kimsesi kalmamış olan bazı ihtiyaç ve çocukların hali gözlerimi yaşarttı. Hastanelerin durumu ve çalışmaları iyidir."

Cumhurbaşkanı Sunay, "Deprem bölgesini baştan sona gezdiniz, bölgenin özelliklerini de gördünüz. Bu şartlar içinde yapılan çalışmaları yeterli buldunuz mu?" şeklindeki bir soruyu şöyle cevaplandırmıştır :

"İmar ve İskân Bakanı ile Kütahya Valisi'nin ve ilgililerin izahatını dinledim. 5 nisan sabahı, yer sarsıntısından esaslı tahribata uğrayan bölgeye hareket ettik. Deprem bölgesinin mihverini teşkil eden Kütahya - Gediz - Emet yolunda ilerledik.

Depremi ilk saatinden itibaren harekete geçen Kütahya Valisi ve oraya yetişen İmar ve İskân Bakanı tarafından, ilk iş olarak, belirttiğim yolun açılmasına girişilmiştir. Felâket bölgesinin bu biricik anayolu, yuvarlanan kayalar, yer yer kayan arazi parçaları ve husule gelen çatlaklıklar ile yağışlardan bozulmuştu. Hemen düzeltilmesi için büyük gayretler sarfedilen bu yol, faydalanılan zaman ve imkânlar nisbetinde, iyi bir hale getirilmişti.

Sarsıntının tahrip ettiği meskûn yerlerin çoğu, bu yol üzerinde ve çevresindedir. Diğer yerler ise, yoldan bir ilâ 20 kilometre kadar uzaktadır. Bunlarla irtibat ,köy yollarının sellerle kesiilmesi ve çamurla örtülmesi yüzünden çok zorlaşmış ve bazı yerlere motorlu vasıtalarla gidilmesi, âdetâ gayri mümkün hale gelmiştir. Bu sebeple, anayol boyundaki kurtarma ve yardım çalışmaları süratle yapılırken yol uzağındaki köylere ulaşılması gecikmiş, çadır ve yiyecek maddelerinin zamanında sevk edilmemesi dolayısıyla şikâyetler olmuş ve artmıştır. Bunun üzerine, helikopterlerle nakliyata başlanmış ve bilâhare, jandarma teşkilâtından getirilen arazi kabiliyetli araçlarla bidayette gidilemeyen yerlerin de ihtiyaçlarına koşulmuştur.

Deprem bölgesinde, önem sırasına göre, enkaz kaldırmak ve bunların altında sağ kalanları kurtarıp hastanelere ve diğer tedavi yerlerine tahliye etmek, yanan sobaların husule getirdiği ve felâketi büyüten yangınları kontrol altına almak lâzımdı. Açıkta kalan-

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, Kızılay Gezici Mutfaklarında pişirilen yemeklerden tattılar ve takdirlerini ifade ettiler.

lara örtü, yani çadır, naylon örtülük ve battaniye yetiştirmek, doktor, ilâç, yi-

yecek ve giyecek yardımları sağlamak gerekiyordu. Bu hususlar, bölgeye yetişen hükümet erkânının direktifleriyle, mevcut imkânların kifayeti nisbetinde karşılanmaya ve yardımlar akmaya başlamış ve bütün ilgililer insan takatinin üstünde gayret göstererek işlerini durup dinlenmeden ve günlerce uykusuz kalmak suretiyle başarmaya çalışmışlardır.

Bu meyanda, Kütahya'daki Hava Eğitim Tugayı ile Jandarma Alayımızın gösterdikleri cansiparane ve göz yaşartıcı gayretleri, komşu vilâyetlerden gelen heyetlerin gayretlere katılışlarını bilhassa belirtmek isterim.

Kanaatime göre, bu felâket karşısında, yapılabilecek hiçbir şey esirgenmemiştir. Onun için, bütün ilgilileri ve yardıma koşanları derin şükran duygularıyla takdir ederim."

Cumhurbaşkanı Sunay, depremin en büyük tahribatını yaptığı Gediz ilçesinin durumu ve buraya yapılan yar-

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, Kızılay İlk Yardım Hastanesini ziyaret ettiler, hastaların durumuyla yakinen ilgilendiler, hastanenin kuruluş ve çalışmasını dikkatle izlediler.

dımların düzenlenişi konusundaki bir soruya ise şu cevabı vermiştir.

"Gediz'e giderken, deprem tahribatına uğrayan köylerin bilhassa Efendi Köprüsü'nden itibaren, sık olduğunu gördüm. Evler tamamen çökmüş veya kısmen yıkılmıştı. Halkın şaşkınlığı zail olmuştu. Enkaz altındaki ölü ve yaralıları çıkarılmış, hasar ve kayıplar tesbit edilmiş bulunuyordu. Çadırlarını kurmuş ve düzeltilmiş olan halk, enkaz altındaki eşyalarını çıkarmaya koyulmuş, gelen yardımları büyük bir vekâr içinde sükûnetle almaya başlamıştı. Çadırların azlığından sızlanma devam ediyordu. Fakat yurt içinden ve yurt dışından gönderilen çadır ve battaniyelerle isteklerin son günlerde karşılanmış bulunduğunu sanıyorum.

YOLLARDA KIZILAY'IN ÇOK İYİ DÜZENLENMİŞ YARDIMLARINDAN BAŞKA, MEMLEKETİN EN UZAK KÖŞELERİNDEN KENDİ ARAÇLARIYLA GELEN BİRÇOK YARDIM HEYETLERİNE RASTLADIM. BU HEYETLER GETİRDİKLERİ YARDIMLARI BIZZAT DAĞITMAKTA İDİLER. VALİLİK, KIZILAY DIŞINDA YAPILAN BU TÜRLÜ FAALİYETLERİN DOĞRU OLMADIĞI ÜZERİNDE ISRARLA DURMUŞ VE BU İŞİ DÜZENE SOKMAYA BAŞLAMIŞTIR.

Milletimizin bu deprem karşısında gösterdiği hassasiyeti ve yardımseverliği övmek için kelime bulamamaktayım. Ayrıca, yeri gelmişken yurt dışında bulunan görevlilerimiz ile işçilerimizin yaptıkları yardımlardan duyduğumuz memnuniyeti ve bütün milletimize teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Gediz'e geldiğimizde manzara korkunç ve durum feci idi. Bir boğaz içinde kurulmuş, iki tarafı dik yamaçlara oturtulmuş mahalleleri dar, sokak ve caddelerle birbirine bağlı olan Gediz'in, bir tarafı yanmış, diğer yerleri birbirini üzerine yıkılmıştı.

Ayakta duran beton binalar dış görünüşleriyle bir şey olmamış gibi idiler. Fakat, içleri perişandı. Yollar enkazla kapanmış, istihkâm birlikleri ve yardım ekipleri ile Almanya'dan gelmiş olan araçlar durmadan bunları kaldırıp temizlemeğe çalışıyorlardı. Kayıplarının acıklı sonuçlarını, varlıklarının bir anda mahvoluşunu düşünmekte olan halk, ne yapacağını bilmez bir halde bunları seyretmekte idi. Tasviri gayri mümkün, hazine ve çok acıklı bir manzara karşısındaydık. Seyyar hastaneler, doktorları iş başında olarak tam bir faaliyet halinde idi. Müracaatların fazlalığı dolayısıyla yaralanma dışındaki hastaları ayakta tedavi ediyorlardı."

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, sırtında torunu ile kendisini karşılayan bir nene'nin dertlerini dikkatle dinliyor.

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, depremden zarar gören diğer bir ilçemiz olan Emet'te yaptığı incelemeleri şöyle anlatmıştır :

"Yol boyunca ayakta duran ev kalmamış, köylerden geçerek Emet'e vardık. Orada vukua gelen tahribat, diğer yerlerle mukayese edilemeyecek kadar hafifti."

Deprem bölgesindeki gezisi hakkındaki soruları cevaplandıran Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, yapılan yardımlar, bundan sonra alınması gerekli tedbirler ve görevlilere yapacağı tavsiyeler konusundaki bir soruyu da şöyle cevaplandırmıştır :

"Gördüğümüz yerlerdeki tahribatın genişliğine ve ağırlığına nisbeten insan zayıflatının çok az olması, bizi teselli etti. Bölgenin hemen her yerindeki evlerin çatılı ve kiremitli olması, çoğunluğun deprem sırasında uyanık bulunması, bu sonucu vermiştir.

Bölgede giyecek ve yiyecek sıkıyeti yoktur. Yurdun dört köşesinden gönderilen bu gibi yardımlar, ziyaret ettiğim birkaç depoda külliyetli miktara baliğ olmuş ve hattâ ekmecek kuruyup kalmıştır. Yurt dışından gelen yardımlar da büyük miktarlara ulaşmaktadır. Birçok devletler bu yardımlara katılmış ve bir ucu Eskişehir'de olan bir hava köprüsü kurmuşlardır. Bu devletlere milletimizin şükranlarını sunmayı bir vazife sayarım.

Bölgede, her şey kontrol altına alınmıştır. İdare duruma hâkim olmuştur. Çadır ve diğer örtü ihtiyacı sağlanmıştır. Bunların yerlerine ulaştırılması ve sıkıntının tamamen bertaraf edilmesi için belki birkaç gün daha geçecektir. Açlık söz konusu değildir.

Yaygın bir hastalık yoktur. Deprem bölgesindeki genel duruma göre, şu hususlar üzerinde durulmasını faydalı görmekteyim :

Felâkete uğramış yerlerde esaslı bir disiplin kurulması şarttır.

Bütün yardımlar behemehal bir teşkilât eliyle yapılmalıdır.

Acıları ile ezgin bir halde bulunan bölge halkını menfi propagandalarla tahrikten kaçınılmalıdır. Aksine hareket onlara fayda yerine zarar verir.

Ele alınacak hususlara gelince :

— Gediz kasabası, yıkılmamış ve onarımla düzeltilebilecek kısımları hariç tutularak, boğaz dışında yeniden kurulmalıdır.

— Bölgede, yeni kurulan ve fakat inşaatı henüz tamamlanmamış olan bir köy gördüm. İnşa edilen binalarda beton hatıllar olmasına rağmen, beton dikmeler bulunmadığı için bütün duvarlar yıkılmış, çatılar direklerin üzerinde kalmıştı. Bu şekle göre, yeni binalar, depreme dayanıklı olacak özellik ve yükseklikte inşa edilmelidir.

— Kimsesiz kalmış ihtiyarlar korunma yurtlarına, ebeveynini kaybetmiş çocuklar süratle yetiştirme yurtlarına sevk edilmelidir. Kütahya Valisi'nin, bu konuda kendi imkânlarına göre tedbir almış olduğunu görmekle memnun oldum.

— Çadırlar düzeltilmeli ve çevrelerinde, pisliği ve hastalığı önleyici tedbirler alınmalıdır.

Bu büyük felâketin acısı içinde suların cevaplarını bitirirken, deprem bölgesi halkına tekrar başsağlığı ve sabırlar diler, aziz milletimize geçmiş olsun temennilerimi ve saygılarımı sunarım."

İMAR ve İSKÂN BAKANI HAYREDDİN NAKİBOĞLU'NUN SENATODA DEPREM HAKKINDA YAPTIĞI AÇIKLAMA

İmar ve İskân Bakanı Hayreddin Nakiboğlu Senato'da yaptığı konuşmada deprem hakkında geniş bilgi vermiştir.

Aşağıda, İmar ve İskân Bakanı Hayreddin Nakiboğlu'nun Senato'daki konuşmasından, depremin tesir sahası, ölen, yaralanan ve yıkılan bina sayısına ait konuşmasıyla Kızılay çalışmalarına değinen kısmı aynen yayınlıyoruz :

"Depremin hasar sahası şöyle: Gediz ve Emet ilçelerinin hemen tamamını, Tavşanlı, Altıntaş ve Simav ilçelerinin Gediz'e hudut ve bilhassa Dağardı bölgesinin Kütahya iline bağlı Aslanapa bucağı ve köylerini, Uşak ilinin Banaz ilçesinin yine hemhudut köylerini, yine Afyon ilimizin bu bölgeye hudut olan bazı köylerini kapsamıştır. Depremin tahribat yaptığı yerin alanı kilometre olarak; 13.250 kilometrekaredir. Bunun asıl zelzele merkezini teşkil eden 250 kilometrekarelik kısmında çok fazla hasar meydana gelmiş, âdeta köyler haritadan silinmiş, bunun dışında elips şeklinde bulunan 1.000 kilometrekarelik kısımda yine zelzelenin tahribatı müthiş olmuş, daha dış bir çember halinde 12.000 kilometrekarelik sahada yine zelzele büyük nispette hasar yapmıştır.

Bu bölgede oturan nüfus 174.843 ve hane sayısı da 30.851 dir. Şunu da hemen ilâve etmek gerekiyor; bu bölge Türkiye'nin nüfus ortalaması, mesahai sathiyeye düşen miktar bakımından çok sık, yani köy sayısı çok fazla ve arzettiğim gibi nüfusu da kesif. Kasaba, ilçe ve köy olarak 263 ünite zelzeleden hasar görmüştür.

Sayın Başkanın da ikazına uyarak arzedeceğim malûmatın teferruatını bir tarafa bırakıyorum, ancak ana noktalarına değinmekle yetineceğim. Zelzelede meydana gelen hasarı ilçeler itibariyle değil, total olarak

İmar ve İskân Bakanı Hayreddin Nakiboğlu, Tuslog İzmir Amerikan Karargâhı Komutanına deprem hakkında bilgi verirken kendisini Kütahya Valsi İhsan Aras ve öteki ilgililer dikkatle dinliyorlar.

arz ediyorum. Şu saydığım bölgelerde nüfus kaybımız 1086 olmuştur. 12.097 ev yıkılmış ve ve ağır hasara uğramıştır. 6355 ev orta hasar görmüş, 4.872 ev hafif hasar görmüş ve 1.260 insan da hastahanelerde tedaviye tâbi tutulmuştur. Zelzelenin bu derece fazla hasar yapmasının sebepleri arazi yapısı ve oradaki binaların inşaat tekniğidir.

"Depoloma işi baştan itibaren Kızılay'a verilmiştir. Yüksek malûmları olduğu üzere Kızılay'ın bu konuda ihtisası vardır. Gelen yardım malzemesini Kızılay muntazam kayıtlarla tesellüm etti ve yine mevzuata uygun kurulan tevzi komisyonları kararı ile Gediz merkezine ve civarındaki ilçe ve köylere bu yardım malzemesi gönderildi. Şunu arz edeyim ki, o anda bazı tenkidler de çıktı, fakat kesin olarak yüksek huzurlarımızda arz ediyorum ve ifade ediyorum; gönderilen yardım malzemelerinden veya gönderilen yardım parasından en ufak bir zerresi ve miktarı şu söylediğim resmî kayıtlar sisteme müstenit ve prensi-

be dayanan esaslar sonunda heba edilmemiştir ve bundan sonra da edilmeyecektir.

Çünkü, Kızılay Kütahya merkezinde dört depo açtı, Gediz merkezinde ayakta kalan birkaç binanın alt katlarını depo olarak hemen faaliyete geçirdi, ayrıca Kızılay'dan diğer müesseselerden getirtilen büyük çadırlar depo haline getirildi ve hem zabıta kuvvetleri ile hem de ordu da görev alan askerlerimizle muhafaza hususu da hemen nazarı itibara alındı. Bunun için şunu bu yüksek kürsüden defaatle arzetmek istiyorum, yardıma katılan gerek içteki değerli vatandaşlarımızın, gerek dışarıdan dostluk saiki ile hemen imdadına yetişen dostlarımızın yardımlarının mutlaka gayesine erişeceğini ve hiçbir zerresinin heder olmayacağını bilmeleri lâzımdır. Çünkü Kızılay bunda uzun seneler tecrübe görmüş ve bu konudaki ehliyetini isbat etmiş bir müessesemizdir, herşey Kızılay'ın kayıtlarına geçmiştir ve oradan da vatandaşların, âfetzede insanların emrine tahsis edilmiştir."

Lig Delegesi Juerg Vittani, Kızılay Genel Merkez Kurulu toplantısında konuşmasını yaparken.

Gediz ve çevresi depremi dolayısıyla Lig Delegesi Mr. Vittani'nin, 4.4.1970 günü yapılan Kızılay Genel Merkez Kurulu toplantısındaki konuşması

"Gittim ve memnuniyetle müşahade ettim ki, Kızılay ekipleri kendilerine düşen vazifeyi cansiparane bir şekilde yerine getirmişlerdir.

Bir isim zikretmekten çekineceğim, çünkü hepsi aynı gayretle mücehhez olarak çalışmışlardır. Ancak, bunlardan ekip şefi olarak gayret göstermiş bulunan Bay Hayrettin Vardar'ın fedakârlığına işaret etmeden geçemeyeceğim.

İmar ve İskân Bakanı refakatinde bir helikopterle facia mıntakasının umumî bir resmi geçidini yaptık. Facianın merkezini teşkil eden Gediz'de dikkatimi çeken husus faciadan pek az zaman sonra birçok yakını kaybetmiş olan kimselerin başkalarını kurtarmak için gösterdikleri insanî ilgi olmuştur. Bu herşeyden evvel manevî kuvvetin Türk milletinde olan yerleşmiş geleceğinin bir nişanesidir.

Her yerden yağan yardım malzemesi felâketzedelerin bir kaç aylık ihtiyacını karşılayacak niteliktedir. Biz Lig olarak bütün dünyadan yağmakta olan yardım hareketinin Lig'e vereceği gücü, sizin değerli tavsiye ve işaretlerinize göre kanalize etmek amacındayız.

Muhakkak ki, mahallinde sarfi gereken yardım kuvvetinin bundan böyle muayyen topluluklar lehine değil de bütün felâkete uğrayan kitle lehine kullanılması hususunda tavsiyede bulunulacağına eminiz. Meselâ, teraküm edecek nakdî yardımlarla bir Kızılay dispanseri, okullar ve halk yararına tesisler kurulabilir. Bu olayda bizi en ziyade heyecana getiren husus, gösterilen sürattir. Faciayı takip eden Türkiye Kızılay Derneği bize tafsilâtı bilgileri verdiğinden daha ertesi günü akşamı bütün Kızılhaç dünyasına bir apel yapmak imkânına sahip olduk.

Şükranla kaydedeyim ki, kardeş dernekler Türkiye'nin duçar olduğu felâkete gerekli ilgiyi ve sürati göstermekle Kızılay dünyasındaki tesanüt fikrine güzel bir örnek vermişlerdir. Pek yakında, Cenevre'ye avdet edip Türkiye'deki müşahadelerimi bir rapor halinde mensup olduğum teşekküle takdim edeceğim. Bana vereceğiniz ve işaret edeceğiniz tavsiyeleri bu raporumda belirticeğim.

En büyük temennim yapılmış bulunan bu tesanüt hareketinin meyvalarının en iyi şekilde kullanılmış olmasıdır. Sizi saygiyle selâmlarım ve beni dinlemek lütfunda bulunduğunuzdan dolayı teşekkürlerimi arzederim."

MR. VİTTANI'NİN BASIN TOPLANTISINDAKİ KONUŞMASI :

Dünya Kızılhaçlar, Kızılaylar, Kızılaslan ve Güneş Derneği Temsilcisi Mr. Juerg Vittani, 6 Nisan 1970 Pazar günü Kızılay Genel Merkezinde düzenlediği basın toplantısında Kızılay'ın sırtındaki yükün çok ağır olduğunu söylemiş, batı memleketlerinde olduğu gibi iş bölümüne dayanarak ve plânlı çalışan bir merkezi teşkilâtın kurulması gerektiğini belirtmiştir.

Mr. Vittani, bütün ülkelerde felâket ihtimaline karşı tedbirlerin önceden alındığını ve kuruluşlar arasında iş bölümü yapıldığını, bu yüzden ne ilkyardım çalışmalarında, ne de daha sonraki yardımlarda pek az aksaklığa rastlandığını belirtmiştir.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, basın toplantısında konuşurken

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'in deprem dolayısıyla Türk Milletine yaptığı çağrı

KIZILAY GENEL BAŞKANI DR. FİKRET PAMİR, 30 MART GÜNÜ SAAT 16.00 DA TRT'YE ÖZEL BİR DEMEÇ VERMİŞ, KIZILAY TEŞKİLÂTININ MEMLEKET SATHINDA YARDIM KOMİTELERİ KURDUGUNU BİLDİREN BİR ÇAĞRI DA BULUNMUŞTUR.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'in çağrısı aşağıdadır :

"Büyük Türk Ulusuna,

Güzel memleketimiz, "Gediz ve çevresi depremi" ile yeni ve büyük bir acıyla karşılaşmış bulunmaktadır.

Depremin sebep olduğu hasar ne kadar büyük ve ihtiyaçlar ne derece çok olursa olsun, telâfi edileceğine inanıyor ve teselli buluyorsak da, bini aşan can kaybının onulmaz yarısını yürekten duyuyoruz.

Aziz Türk Milletine, Türkiye Kızılay Derneği olarak baş sağlığı diler, ölülerimize tanrıdan mağfiret niyaz ederim.

Muhterem vatandaşlarım,

Türkiye Kızılay Derneği, hadisenin oluşu anından itibaren bütün imkânları ile faaliyete geçmiş, ayrıntılarını iki gündür basın ve radyodan işittiğiniz yardımlarla "kara günler için" varoluşunun bir yeni örneğini vermiştir. Gönülünün zenginliği ile her felâkette Kızılay'ın yanında ve yardımında olduğunu bilmenin güveni içinde aziz Türk milleti, seni Gediz ve çevresi deprem felâketzedelerine yardıma çağırıyorum.

Bütün Kızılay teşkilâtı ve bu maksatla memleket sathında kurulacak yardım komiteleri emrinizde bulunacaklardır.

Bu çağrıya da gönülünü ve gücünü katacağı, ıstırap ve ihtiyaç içinde bulunan kardeşlerimize imkânlarından aktaracağı inancı içinde Aziz Milletime saygılar sunarım."

“Felâketin yarattığı büyük ıstırap insanların yüzünden okunuyordu”

GEDİZ DEPREMİ YURT İÇİNDE OLDUĞU KADAR YURT DIŞINDA DA BÜYÜK BİR ÜZÜNTÜ YARATTI. ALMANYA'NIN TİRAJİ MİLYONLARI AŞAN ÜNLÜ STERN DERGİSİ OLAYLA İLGİLİ OLARAK GEDİZ'E GÖNDERMİŞ OLDUĞU MUHABİRİNİN RÖPORTAJINI YAYINLADI. AŞAĞIDA TERCÜMESİNİ VERDİĞİMİZ BU YAZIDA MUHABİRİN GEDİZ'DEKİ İZLENİMLERİNİ BULACAKSINIZ.

Deprem, bu beklenmeyen büyük felâket tabiatın bütün güzelliklerini sinesinde toplayan bir beldeyi yerle bir etti. Bu yer Gediz'dir. Deprem felâketinden oniki gün sonra Gediz'e gittik.

Gediz Kütahya'dan 89 kilometre uzaklıkta. Diyebilirim ki Türkiye'nin en güzel yerlerinden birisi. Tozlu, dumanlı yolları ve dünyanın en güzel yaratıkları diyebileceğim insanları ile bir başka güzel olan Gediz yok artık... Kocaman iri gözlü, bembeyaz tenli ve nurlu yüzlü insanlar'da şimdi sadece keder ve ıstırap var. Bu acı felâket insanları bambaşka yapmış. İhtiyar ninenlerin, dedelerin saçları daha da beyazlanmış sıkıntıdan, acıdan... Eskiden akan pınarlar şimdi yine akmakta devam ediyor. Ama artık tabiatın eski güzelliğini ve insanlardaki eski neşeyi Gediz'de görmek imkânı yok...

Gediz'de ağlayan bir tek insan görülüyor. Ailesinin bütün fertlerini kaybetmiş olan Gedizliler bile. Ama bu insanların kederlerini anlamak için yüzlerine bakmak yetiyor. Bu büyük felâketin yarattığı korku ve ıstırapı hemen okuyorsunuz bu yüzlerden...

Gediz'e geldiğimizde bizi karşılayan, bizde yukardaki intibaları yaratan görünüş bu idi. Ankara'daki Kıbrıs'lı öğrencilerin kendi aralarından toplayarak getirdikleri yardım malzemesini Kızılay'a teslim edip çadırlarda yaşamakta olan felâketzede vatandaşların aralarında dolaşmaya başladık. Onların kederli havası bizi de etkilemişti. Çadırlardan birinin önünde kucağında sarı saçlı bir kız bulunan yaşlı bir nine oturuyordu. Yanına geldiğimizde oturduğu kırık sandalyadan kalktı ve büyük bir tevazu ile: "Buyur otur evlât, herhalde uzaklardan geldin" dedi. Bu insanseverlik duyguları beni o kadar etkilemişti ki bu saygıdeğer ninenin elini öpmekten kendimi alamadım. Ankara'dan geldiğimi söyledim. Konuşurken sesi ağlamaklı çıkıyordu, fakat ağlamıyordu. Sanki gözyaşı pınarları kurumuş gibiydi. Nineyi ta, ciğerinden yakan bu acı yarayı deşmek istemiyordum. Ama tırşcyler öğrenmek, bir şeyler yazmak arzusu ile doluydum. "Geçmiş olsun nine" dedim, arkasından deprem gecesini anlatmasını istedim. O geceyi bir defa daha yaşıyormuşçasına anlatmaya başladı:

"Uykuya yeni yatmıştık. Birden ev sallanmaya başladı. Kendimi sokakta buldum. Nasıl çıktığımı hatırlamıyorum. Evimiz nahsurada gördüğün tepenin üstünde idi. O ev gelinim ve üç torunuma mezar oldu, kucağımdaki şu kız armağan kaldı bana gelinimden. Bunun da nasıl kurtulduğunu anlatsam şaşarsınız. Cumartesi sabahı akrabalarımız gelmişti. Dönüşlerinde Denizli'ye götürdüler. Bu seyahat hayatının kurtulmasına sebep oldu. Gelinimden bana armağan kaldı... Armağan..."

Ağzından düşürmüyordu bu kelimeyi yaşlı nine. Sarı saçlı güzel yavrunun adı artık Armağan'dı...

"Oğluna ne oldu nine" diye sordum. Yüzünü hafif bir tebesümün kapladığını görür gibi oldum. "Oğlum Almanya'daydı. Felâketi duyar duymaz döndü" dedi. Sorularım yaşlı nineyi oldukça yormuştu. Kucağında gelinimden kalan "Armağan" hâlâ oturuyordu. O da konuşmak, bir şeyler söylemek ister gibiydi. Sorularımla onu üzmemek istemedim. Tam çadırdan ayrılacağım sırada: "Armağan" konuşmaya başladı. "Nine, annemi, kardeşlerimi melekler mi aldı? Ama tekrar getirecekler değil mi nine" diyordu.

Çadırda artık daha fazla kalamazdım. Kendimi dışarı zor attım, bu sefer başka bir felâket kurbanı çıktı karşıma. Elinde bir tencere dolusu patates soymakla meşgul oluyordu. Yanına yaklaştım, hanım işini gücünü hemen bıraktı; yüzüme bakarken gülümsüyordu. Dikkat ettim bu felâket insanları unuttukları gülmeyi, yabancılara karşı hiç şirgemiye, âdeta bir vazife sayıyorlardı. Kaldığı çadıra gittik. Ona da aynı suali sordum. "Deprem Gecesini anlatır mısın?" Gayet sakin anlatmağa başladı: "Sallantı başladığı anda kocam kahvede idi, ben de henüz uyumamış, iş yapıyordum. Ev birden sallanmaya başladı, çocuğumu kurtarmak için koştum, ev yıkıldı. Kendimi güç belâ dışarı atabildim. Yavrumu iki buçuk saat sonra kurtardılar. Bakın yaşıyor işte."

ALMAN YARDIMLARI

Felâketzedelere yardım elini uzatan ilk yabancı ülkeden biri Almanya. Gediz'de Almanları sevmeyen yok gibi. Herkes hayran. Gedizliler bizler için yardımsever ve güçlü insanlar diyorlar. Gediz'linin suyunu da yine Alman gönüllüleri sağladılar. Dereye indirdikleri kocaman bir hortumu birkaç küçük makineye bağlıyorlar. Derenin suyu bu teknik sistem vasıtasıyla süzülerek temizleniyor ve altı musluktan bol miktarda temiz içme suyu akıyor. Gediz'in ekmek ihtiyacını getirilen bir hazır fırın sağlıyor... Ve çok kısa bir müddet içinde kurulabilen prefabrik evler, halkın konut ihtiyacını karşılıyor. Halkın üzüldüğü bir kaç noktadan biri de yardım malzemelerinin tam zamanında yerine ulaşmaması. Gedizli bundan şikâyet ediyor.

Alman gönüllüleri felâket bölgesinde canla başla çalışıyorlar. Yorulmak nedir bilmiyorlar. Onlar için insani duygular diğerlerinden üstün geliyor. Onlar artık Gedizlilerin moral kaynağı olmuşlar...

KIZILAY'DAN MEKTUPLAR - KIZILAY'A MEKTUPLAR

Günaydın Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne

LİG
CENEVRE

Gediz ve çevresinde vukua gelen deprem felâketi ve Kızılay hizmetlerini inceleyen Genel Merkez Kurulumuz Kızılay/Kızılhaç esprisinin müttekâmil ve müessir bir hizmet verdiğini tesbit etmiştir. Özellikle bu hizmet gerek milli Kızılay, gerek Kızılhaçlar Birliği, gerekse kardeş dernekler için süratli hareket yönünden müstesna bir örnek teşkil etmiş ve beşer ıstırabını dindirmeye yönelen Kızılay/Kızılhaç fikriyatı Gediz yöresinde hizmet haline gelmiştir. Bu sebeple, Genel Merkez Kurulumuz Lig'e ve Lig aracılığı ile kardeş derneklere yardımların şekli ve süratı hususlarında gönül dolu teşekkürlerini göndermeğe oybirliğiyle karar vermiştir.

Saygılarımla

Dr. Fikret PAMİR

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
GENEL BAŞKANI

Not : Mr. Vittani ve Mr. Orsen'in felâket bölgesine bizzat gitmek ve durumu yakından izleyerek gerekli tavsiyelerde bulunmak suretiyle gösterdikleri yakın alâka ve yardımlara ayrıca teşekkürlerimizi sunmak isteriz.

Gazetenizin 9 Nisan 1970 günlü nüshasında "acı, fakat gerçek" başlığı altında yapılan yayın incelenmiştir. Büyük bir sefkat ve itibar müessesesi olan Derneğimizi küçük düşürme, suçlama gayretini ve amacını güden, özel bir maksatla tertip edildiği esasen vazıda itiraf edilen bu davranış vatan sathında gönüllü olarak çalışan yüzbinlerce Kızılaycı tarafından, şüphesiz esefle karşılanmıştır. Gazetecilik mesleğinde "transasyonel haber yaratma" olarak vasıflandırılması mümkün bu davranışta, âfet ve felâketlerde geniş imkânlarıyla ilk yardıma koşan ve vatandaşlara zamanında sıcak ve müşfik elini uzatan, yüz yıldan fazla bir zamandanberi her fırsatta denenmiş ve sevilmiş bir Kızılay konu olarak ele alınmamalı idi.

Nerede kaldı ki, Fatih Şubemizden kiralanan çadırların âfet ve felâketler için Kızılay Genel Merkezince Merkez ve Bölge depolarında stok edilmiş çadırlarla bir rabitası yoktur. Bunlar, altıyüz küsur şubemizden sadece beş onunda bulunan ve çok zaman evvel çeşitli şube faaliyetleri için sağlanmış, koruma değerini kaybetmiş, yardımlarda kullanılması mümkün olmayan birkaç yüz çadırıdır. Bu çadırlar dağ ve deniz kamplarında, hafriyatta, yerliler ve yabancılar tarafından belli bir ücret mukabilinde muayyen şubelerimizden kiralanıp kullanılmaktadır. Hakikat bu merkezde iken, basit bir tahkiye tevessül etmeden bir çadır trajedisi yaratmaya yeltenmeniz Genel Merkezimizi çok üzmüştür.

Gediz ve havalisinde meydana gelen depreme, mevcudunun yüzde ellisinden çok fazlasıyla ve 12.752 çadırla, 10.000 den fazla battaniye, tonlarca gıda maddesi, seyyar mutfak, hastane ve bol ilaçla âdeta uçarcasına yetişen Genel Merkezimiz belki bir teşekkür beklemiyordu, fakat böyle arkadan vurma, bir hançer saplama tesebbüsünü de beklemiyordu...

Bu cevabımızın gazetenizin aynı sütunlarında neşrini rica ederiz.

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ

Dr. Fikret Pamir

Kızılay Genel Başkanı

Son deprem felâketinin derin teessürünü Kızılay'ımız; başta zâtı-âlileri olmak üzere, Genel Merkez Kurulumuz, Yönetim Kurulumuz, Şubelerimiz, Genel Müdür ve Genel Müdürlüğün bütün mensupları fedakâr çalışmaları ve aldıkları tedbirlerle tahfife çalışmaktadır. Yapılan yardımlar; Kızılay'ımızın gerek memleket içindeki, gerek memleket dışındaki büyük ve tarihî itibarını bir defa daha tes-cil ettirmiştir. Şu anda en samimî hislerimi en derin hürmetlerimle toplantı halinde bulunan Genel Merkez Kurulumuzun üyelerine delâletinizle ulaştırmakla vicdanî bir vazifemi ifa etmiş bulunuyorum.

Saygılarımla

Rıza ÇERÇEL
Afyon Milletvekili

B E N C E

Cevdet Sunay'la Gediz'de

Nizameddin Nazif TEPEDELENLIOĞLU

Cevdet Sunay harabeler arasında dolu gözlerle dolaştı. Ben de, yanındakiler gibi, aynı hüznü paylaşarak adımlarımı ona uydurdum. Fakat... Allah göstermesin ama, hani insanın,

— Şu zelzele bizim mahalleye de bir uğrasa...
Diyesi geliyor.

Bir yardım tufanı efendim.. Kuveyt'ten, İran'dan tutunuz Almanya'sına Danimarka'sına kadar her memleketten uçaklarla, kamyonlarla neler neler gönderilmemiş?.. Ve neler neler gönderilmiyor. Yardım ekipleri bir düziye battaniye, çadır, her türlü yiyecek, her türlü yiyecek, ilaç ve hattâ gülsuları ve kolonyalar dağıtıyor.

Kızılay tam zamanında yetişmiştir. Fakat Türkiye'nin bütün kasabalarında, şehirlerinde ne kadar sosyal kurul varsa hepsi de sanki birer müstakil başka Kızıl-

aymışlar gibi çalışmışlar ve son süratle felâket bölgesinin yardımına koşmuşlardır.

Yabancı yardımcıların şampiyonluğu Almanlardadır. Özellikle enkaz arasında canlı kalanları bulup çıkarmakta Alman mühendislerinin ve teknik ekiplerinin çok faydaları dokunmuş ve dokunuyor. Gözümün önünde bir harabeden bir kadın kurtardılar. Bir başka harabenin derinliklerinde canlı bir erkek bulunduğunu keşfettiler.

Bütün aksi iddialar ve rivayetler yalandır :

Felâket bölgesinin ne Gediz'inde, ne Emet'inde, ne de bunlara bağli olup da canlısı kalmış köylerinde çadırsız tek vatandaş yok. Bence bu felâketin göze vurduğu en önemli şey Türkiye'nin dünya huzurunda edinmiş olduğu yeni çehrenin kıymetidir. Yardım sağnağının sırrı budur.

Sersemce kavgalarımızla bu güzel çehreyi yere se-recek bir zelzele olmaktan çekinelim.

Asıl felâket bu olur. Cumhurbaşkanı, her felâket-zede yatağının başında uzun uzun durdu. Öyle içten konuştu ki, dinleyenler ona inandılar.

Gediz felâketine geçmiştir, denebilir. Yaralarının sarılması artık kısa bir zaman meselesidir.

Bu yazı, YENİ İSTANBUL GAZETESİ'nin 8 Nisan 1970 günlü sayısından iktibas edilmiştir.

Kızılay'a Gönderilen Mektuplar

Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanlığına
ANKARA

Merkez üssü kasabamıza kuş bakışı 25 Km. mesafede olan ilçemiz Gediz'de olmak üzere 28.3.1970 tarihinde vukubulan, halen üzüntüsü içinde bulunduğumuz elim deprem felâketinde âli-cenap ve cömert teşkilâtınızın ağır felâket gören Gediz ve havâ-lisine en seri şekilde ve insanüstü bir gayretle yetişip felâketze-delerin yaralarına merhem olduğu gibi, elim felâketten hiç can zayıyatı vermeden en hafif hasarlarla kurtulmuş olan bucağımız ve köylerine dahil tahmin edilenin çok üstünde âdil şekilde yardım yaparak beldemiz halkını çok müteahhas etmiş bulunmaktasınız.

Bu kadar seri, cömert ve âdil yardımlar yapılmasına rağmen, bazı art düşünceli basın, şahıs ve teşekküllerce yardımların zamanında yapılmadığı, adaletsiz yapıldığı ve lâıyk olanlara verilmediği gibi asılsız propagandalar yapılarak felâket ve felâkette yapılan yardımların bile bu şekilde istismar edilmesine felâket bölgesi halkı olarak çok üzülmekteyiz.

Biz felâket bölgesi halkı olarak istismarcıların yanında olmadığımızı, istismarcıları bu memleketin çocukları değil, bu memleketin düşmanları olarak tanıdığımızı samimî olarak beyan eder, Gediz merkezinde insanüstü gayretle en ücra köylere varıncaya kadar felâketzedelere en cömert ve en âdil şekilde yardım eden teşkilâtınız mensupları ve yardım kampanyasına iştirak eden yerli ve yabancı bütün müessese ve şahıslara felâket bölgesi halkı adına makamınız aracılığıyla minnet ve şükranlarımı arz ederim.

Saygılarımla
Şaphane Bucağı halkı adına
Mustafa Türker
Belediye Başkanı

Cenevre, 27.4.1970.

Sayın Genel Sekreter,

Gediz depremine ait 12 adet fotoğraf ile deprem hasarlarını ve Milli Derneğinizin felâketzedelere yaptığı yardımları gösteren fotoğrafları havi 3 Nisan 1970 tarihli yazınız için çok teşekkür ederiz. Ayrıca Kızılhaç Deleşesi vasıtası ile bize iletmiş olduğunuz başka bir çok fotoğrafları da aldık ve bu güzel vesaik için size minnetlerimizi iletiriz.

Bu malzemeyi bize mal etmiş olmanızdan dolayı size teşekkür etmemize müsaade edin. Bu malzemeyi diğer kardeş Derneklere PANORAMA Dergisi vasıtasıyla yapacağımız neşriyat için kullanacağız. Ayrıca altı adet fotoğraf, başta bulunan Derneklere iletilmiştir. Diğerlerini biz LiG nezdinde teşhir edeceğiz.

Teşekkürlerimizi tekrarlar, üstün saygılarımızın kabulünü rica ederiz, Sayın Genel Sekreter.

Lig İstihbarat Müdürü

YAPTIĞIMIZ HAYIR!...

Bir atasözü vardır :

— Yaptığın hayır ürküttüğün kurbağaya deysin' der.
Hangi olayda söylenmişse söylenmiş, dillerde kalmıştır. Ne demek olduğu meydanda..

Bir iyilik yapıyorum, diye on kötülüğe sebep olmamak lâzım geldiğini anlatır bu söz.

Neden söyledim bunu?..

Zelzele oldu.. Felâket.. Eh, memlekette elinden geleni yapıyor. Devlet ve millet kendi imkânları derecesinde yardıma koşuyor.

Türkiyede, hele böyle köylük yerde olmuş felâketlere yardım ulaştırmak kolay değildir.. Uzatmıyalım.. İçten distan yardımlar geliyor.. Gelenler de yerine gönderiliyor. Bu arada muhtelif kurumlar, kurullar, partiler de bu felâketle ilgileniyorlar. Dernekler ve şahıslar para toplamaya kalkıyorlar. Gayret, yolunda.. Ama bütün bunları bir elden, hem de temiz bir elden idare etmek lâzım. Bunun için de bütün dünyanın yaptığı usul tatbik ediliyor. Zaten vazifesi böyle âfetzedelere yardım etmek olan Kızılay bu işi üstüne aldı. Her türlü yardımı o derliyor, topluyor.. Yerine gönderiyor. Milletlerarası teşkilât da "emsali" Türk teşekkülü olan bu büyük şefkat müessesesiyle işbirliği yapıyor. Her yerden yiyecek, giyecek, ilaç, hemşire, doktor, hastahane geliyor ve yerine gidiyor. Allah razı olsun!

Beriden bizim köyün hususi şahısları ve partileri de gidip iş yerinde görüyorlar.. Tabii hiç birisi :

— Her şey yolunda demiyor. Hattâ :

— Eh.. Aksaklıklar var ama bizde bu kadar oluyor.. diye insafî söz de söylemiyor..

Bunlara bakarsak her şey berbat. Kimseye bir şey verilmemiş.. Yardımlar heder olmuş.. Yardım, ihtiyacı olmayanlara verilmiş, olanlara verilmemiş.. Yâni bir rezalettir gidiyor. Mallar çalınıyor, satılıyor.. Falan filân..

Derken bu sözler nasıl olmuşsa Avrupa gazetelerine kadar aksettirilmiş; fakat zelzele mıntıkasına gelip yarım işlerine katılmış bir takım yabancı insanlar bunu gazetelerinde okuyunca, Avrupa radyolarında;

— Aa' Yalandır bu! Biz orada idik.. Yardım yerine gidiyor. Her şey yolunda! diye bizim teşkilâtın yâni Türk milletinin lehinde şahadette bulunmuşlar..

Politikayı anlarım, pis şeydir; ama böylesine milli haysiyeti lekeleyen yalan dolandan yapılmış politikayı anlamam. Bunu kimse anlamaz.. Bu ayıptır ve günahıdır.

Şimdi elimizi göğsümüze koyup konuşalım.. Türkiye'de İstanbul gibi aydınların toplandığı bir büyük ve medeni şehirde tiyatro biletini doğru dürüst almak istemiyen ve karaborsanın doğmasına sebep olan kitle varken, kimin ölüp kimin kaldığı belli olmayan.. Evi barkı başına geçmiş, çoluk çocuğu ya ölmüş, ya yaralanmış bir halkın hepsinin ölü, enkaz ve inilti arasında kendisine uzatılan eli, başkalarını da insafla düşünerek büyük bir kanaatkârlıkla tutacağına inanır mısınız?..

Elbette içinde iki defa yardım almış olan, ihtiyacından fazla eşya edinmiş bulunan.. Hattâ bunları satan bulunacaktır. Bu arada vasıta noksanı, mesafe uzunluğu veya organizasyon kusuru dolayısıyla lâyıkıyla yardım görememiş olanlar da olacaktır.

Meziyetlerimiz çok.. Geçen gece gördüğüm İngiliz Dışişleri Bakanı halkın metanetinden bahsediyordu.. O kadar ki felâketin bugünkü ayıklanmış manzarasına bile dayanamayıp ağlayan ziyaretçileri, halk teselli ediyormuş.. Hârika bir şey.. Ama kusurlarımız da var.. Hakkına ve sırasına razı olmak tarafına pek rağbetimiz yoktur. Oldum olası böyle.. Resmî ziyafetlerde bile büfe masalarının önünü tapu ile işgal etmiş nice medeni yüzlü, medeni sözlü tokgözlülük yoksunu nice insanlar çok defa canımızı sıkması, pek çok defa kendileri gibi hareket etmeyenleri aç bırakmışlardır. E, bunun aydını ve şehirlisi ziyafette böyle olursa, felâkete uğramış talihsiz köylüsünde böylelerinin çıkarması tabiat kanunlarına mugayirdir.

Demek istiyorum ki; felâketzedeler içinde yardım almayan, alamıyan, yardım ulaştırılamıyan, hakkından fazla veya eksik yardım görenler vardır; ama bunlar bugünkü muazzam gayretin ve felâket yaralarını sarmak için bütün memleketin, hattâ dost memleketlerin gösterdikleri övünülecek çabanın yanında denizde damla nisbetindedir. Bunları büyültmek, hattâ alenileştirmede fayda yerine, felâket bölgelerinde uykusuz duraksız çalışan şahıs ve teşekküllerin hızını keser, gayretini kırar.. Hele Kızılay gibi milli şefkat ve güveni temsil eden ve namus ve haysiyeti bütün memleketin kefaleti altında olan bir müessesenin itibarını şüpheye düşürecek lâkırdıları ulu orta etmek en hafifinden gâflettir. İçerde halkın, dışarıda yabancı hayır severlerin itimadını kırar. Bu da sonunda yardımın kesilmesi veya azalması şeklinde belirirse ucu zavallı felâketzedelere dokunur. Ve birinin attığı bu balgamin ufuneti senelerce temizlenemez. Onun için böyle milli müesseseler hakkında konuşurken dilimizi ağızımızda dokuz defa çevirmek gerekir. Medeni hürriyet; milleti, memleketi ve bizzat hürriyet rejimini zarara uğratacak hareketlere kadar gidemez ve gidemelidir.

Değerli üstad Burhan Felek'in bu yazısı, Milliyet Gazetesi'nin 13 nisan 1970 günü sayısından itibaren basılmıştır.

GEDİZ ve ÇEVRESİNDEKİ DEPREM FELÂKETİ DOLAYISIYLA YURT DIŞINDAN YAPILAN YARDIMLAR

YARDIM YAPAN MEMLEKETİN ADI

YARDIMIN CİNSİ

MİKTARI

BATI ALMANYA	Çadır büyük	2 adet
	Çadır (Muhteviyatı ile)	1120 parça (889 adet, 231 balya)
	Çadır	1595 parça
	Battaniye	2801 parça
	Seyyar hastane	1 adet (42 sağlık personeli ile)
	Gamma-Globilin	9000 şişe
	İlk Yardım Malzemesi	379 karton
	Kamyon	6 adet (Su tasfiye cihazı monte edilmiş)
	Çip	4 adet
	Ambulâns	20 adet (Minibüs
	Gaz sobası	10 adet (Çadır için)
	Su süzme cihazı	30 adet
	Mutfak	1 adet
	Seyyar mutfak	23 adet
	Jeneratör	12 adet
	Portatif mutfak masası	18 adet
	Mutfak kuzinesi	63 adet
	Mutfak malzemesi	288 parça
	çeşitli	132 adet
	Ocak küçük	86 adet
	Ocak Büyük	27 adet
	Lüks lâmba	25 adet
	Testere	1022 balya
	Pardesü	659 parça, 726 karton
	Giyim eşyası	433 torba - çuval
	Pirinç	1306 torba - çuval
	Un	140 torba
	Şeker	2017 kutu
	Mama	1460 kutu - teneke
	Yağ	789 kutu - karton
	Peksimet	79 kutu
	Peynir	1310 paket - torba
	Makarna	40 torba
	İrmik	84 adet - paket
	Tıbbi malzeme	131 karton
	Plazma	154 karton - kutu
	İlaç muhtelif	ve 6 ton
	Dezenfekte bidonu	187 adet
	Bidon (boş ve dolu)	238 adet
	Yiyecek paketi	312 kutu - torba
	muhtelif	1240 bağ
	Çadır direği	88 kutu
	Sargı bezi	56 kap
	Muhtelif yardım malzemesi	2 kutu
	Süttozu	165 balya
	Elbise	36 balya
	Fanila	30 ton
	Yapı malzemesi (Eskimo ev için)	312 torba
	Giyim eşyası	533 karton
	Hazır çorbalık	11 kutu
	Çikolata	536 kutu
	Çizme	11 paket
	Yastık	

ALMANYA'daki TÜRK İŞÇİ- LERİ

Giyim eşyası	171 koli
İlaç	1 koli
Battaniye	1000 adet
Gıda maddesi	16 kap
Giyim eşyası	233 kap
Çarşaf	1000 adet
Gamma-Globilin	10.000 doz
Büyük çadır	2 adet
Çadır	108 parça
Süttozu	10 ton

AVUSTURYA'- DAKİ TÜRK İŞÇİLERİNDEN

Giyim eşyası	10 karton
Gamma-Globilin	1080 şişe
İlaç	19 karton kutu
Battaniye	42 balya
Giyim eşyası	98 parça
Süttozu	257 kutu
Pirinç	39 çuval
Çadır	33 çuval
Un	50 torba

Belçika Büyük elçiliğimizden

Giyim eşyası	37 çuval
--------------	----------

Belçika Kon- solosluğu-

Giyim eşyası	28 karton
--------------	-----------

DANİMARKA

Battaniye	2591 adet, 100 balya
Konserve	466 kutu
Tıbbi malzeme	1 kutu
Battaniye	5800 adet
Konsantre süt	1 ton
Muhtelif yardım malzemesi	48 kap
Giyim eşyası	255 balya - kutu
Un	100 torba
Pirinç	60 torba
Konserve	195 karton

Katolik Yar- dım Teşkilâtı

Kızamık aşısı	1000 doz
Gamma-Globilin	14000 doz

İzci Teşki- lâtından

Giyim eşyası	112 balya
--------------	-----------

Türk işçi- lerinden

Giyim eşyası	13 karton
--------------	-----------

HOLLANDA

Röntgen cihazı (seyyar)	2 adet
Çadır	180 parça ve 60 adet
Çocuk maması	2060 kutu
İlaç	1 sandık
Battaniye	97 sandık

İSVİÇRE

Battaniye	2000 adet
Çadır	30 adet
Giyim eşyası	637 kap
Kimyevi madde	1 karton kutu
Seyyar mutfak	4 adet
İlaç	216 kutu
Elbise	322 torba - çuval
Ayakkabı	30 torba

İsviçre Büyük Elçiliğimizden

Çadır direği	216 bağ
Gamma-Globilin	2 kutu

İsviçre Türk Gücü Derneği

Giyim eşyası	229 torba
Battaniye	11 karton

Giyim eşyası

31 kap

İsviçre Türk Konsolosluğu

Giyim eşyası	8 karton
Battaniye	4000 adet
Çadır	1200 adet
Konserve et	1 ton
Giyim eşyası	34 balya
Cerrahi alet	2 kutu

Türk Kon- solosluğu	Giyim eşyası	1 karton
ITALYA	Battaniye	323 balya - adet
	Çadır	25 adet
	Çikolata	2110 kg.
	Konsantre süt	2 ton
	İlaç	3000 adet
	Su tasfiye cihazı	10 adet
	İlk yardım çantası	130 adet
	Giyim eşyası	2300 kg. ve 105 torba
	Gamma-Globilin	350 şişe (5 mm. ve 10 mm. lik)
	Ayakkabı	12 çuval
Napoli Baş- konsolosluğu	Giyim eşyası	5 kap
VATİKAN	İlaç	4 koli
NORVEÇ	Battaniye	4000 adet
YUNANİSTAN	Çadır	200 adet
	Battaniye	1200 adet
	Konserve	6000 adet
	İlaç	1601 parça
	Elbise	96 torba
YUGOSLAVYA	Battaniye	1845 adet
	Çadır	74 adet tekerlekli seyyar
	Un	5 ton
	Şeker	8 ton
	Marmelat	1 ton
	Prefabrike ev	15 - 20 adet
AMERİKA		
Kızılhaç Bağısı	Temizlik suyu	25 karton kutu
Hükümet		
Bağısı	Çadır	1000 adet - Aile tipi
	Gamma-Globilin	500 şişe
Katolik Yar- dım Teşkilâtı	Giyim eşyası	1901 balya
İNGİLTERE	Çadır	898 adet
		30 balya
	Battaniye	465 balya
	Un	224 çuval
	Pirinç	358 çuval
	Çeşitli malzeme	10 sandık
	İlaç	47 koli ve 500 şişe
	Hazır çorbalık	1152 kutu
	Kan plazması	50 kap
Oxfam'dan	Su flitresi	25 karton kutu
Rotary Klüb	Karayan seyyar ev	1 adet
Oxfam'dan	Battaniye	28000 adet
Çocukları		
Koruma		
Derneği	Giyim eşyası	44 balya
FAS	Battaniye	20 çuval
	İlaç	13 sandık
	Gıda maddesi	56 kutu
	Şeker	45 çuval - kâğıt torba
İRAN	Çadır	408 adet
	Battaniye	800 adet, 50 balya
	Felâket paketi	109 adet
	İlaç - yiyecek	3 adet
	Mutfak eşyası	110 kutu
	Branda bezi	101 balya
İSRAİL	Battaniye	62 kap da
	İlaç	2100 kg. dir.
	Süttozu	
	Kuru plazma	
İRAK	Hurma	1000 sepet
	Sabun ve yağ	314 kutu
	Boya	6 parça
	Elbise	60 adet
	İlaç	10 sandık
	Battaniye	10 balya (büyük)

KÜVEYT	Battaniye	11250 adet
	İlaç	33 kap
BİRLEŞİK		
ARAP	Şeker	63 çuval
CUMHURİYETİ		
(MISIR)	Pirinç	63 çuval
	Konserve (Sebze)	200 karton kutu
	Tıbbi malzeme	18 kutu
	İlaç	45 kutu
PAKİSTAN	Çadır	113 balya
	Battaniye	130 balya
	Un	94 çuval
	Pirinç	45 çuval
	Şeker	31 çuval
	Elbiselik kumaş	325 yarda
LÜBNAN	Battaniye	50 karton
	Giyim eşyası	9 kutu
	Muhtelif yardım	3 balya
Beyrut Bü- yükelçiliği	Giyim eşyası	3 karton
POLONYA	Battaniye	16 bağ (500 adet)
ROMANYA	Giyim eşyası	38 balya
	İlaç	23 sandık
TUNUS	İlaç	25 karton
	Battaniye	2000 adet
YENİ DELHİ	Süttozu	15 koli
	Anti B-AB-D	19 kutu
	İlaç muhtelif	116 kutu
	İlaç muhtelif	100 şişe
BULGARİSTAN	Battaniye	630 adet
	Şeker	5 ton
	Bisküvi	1 ton
FİNLANDIYA	Battaniye	2000 adet
	Çadır	43 adet
	İlaç	15 karton
	Gamma-Globilin	1 karton
MACARİSTAN	Çadır	25 adet
	Battaniye	70 adet
	İlaç	11 karton
LÜKSEMBURG	Battaniye	3000 adet
Lüksemburg		
Radyosu	Battaniye	64 adet
Lüksemburg		
Radyosu	Giyim eşyası	3 koli
SOVYET SOS- YALIST CUM- HURİYETLER		
BİRLİĞİ		
KIZILHAÇI	İlaç	52 sandık
	Süt hülâsası	3000 adet
	Şeker	1650 kg.
	Kumaş	4000 metre
ALMANYA'dan		
MERCK ECZA		
FABRİKA- SINDAN	İlaç	19 karton kutu
BATI ALMAN- YA STUTGRAT		
TÜRKLERİN- DEN	Giyim eşyası	38 karton
HAMBURG		
KONSOLOS- LUĞUNDAN	İlaç ve giyim eşyası	3 kap
B. ALMANYA		
HORMOKİNİ		
İLÂÇ FABRİ- KASINDAN	Kan kesici ilaç	2 kutu

**GEDİZ VE ÇEVRESİNDE VUKUA GELEN
DEPREM DOLAYISIYLA DIŞ ÜLKELERDEN
GELEN YARDIM MALZEMESİ LİSTESİ**

CİNSİ	MİKTARI
PREFABRİKE EV	20 adet (200 adet eskimo tipi ev yapılıyor)
ÇADIR	6888 adet ve 746 muhtelif denk
BATTANİYE	58915 adet ve 3316 muhtelif denk
Seyyar Hastane (Alman)	1 adet
AMBULANS	20 adet
JEEP	4 adet
SU TASFIYE CİHAZI ve diğer malzeme	46 adet ve 25 kutu
RÖNTGEN CİHAZI (SEYYAR)	2 adet
KAMYON	6 adet
MUTFAK	108 adet
MUTF. MALZEMESİ	47 sandık ve 351 kutu
MUTF. MASASI	18 adet
MUTF. KUZİNESİ	63 adet
JENERATÖR	12 adet
OCAK (KÜÇÜK)	132 adet
OCAK (BÜYÜK)	86 kutu
LÜKS LÂMBA	27 adet
GAZ SOBASI	10 adet
FELÂKET PAKETİ	109 adet
İLK YAR. MALZ.	379 karton ve 130 adet
UN	692 çuval ve 1680 torba
PİRİNÇ	843 çuval ve 180 torba
ŞEKER	6,5 ton, 109 çuval, 170 torba ve 160 kutu
YAĞ	700 teneke, 552 kutu ve 208 paket
MAKARNA	200 torba, 950 paket ve 160 kutu
PEKSİMET	288 kutu, 118 paket ve 383 karton
BİSKÜİ	1000 kg.
ÇUKULATA	2110 kg. ve 11 kutu
PEYNİR	79 kutu
İRMİK	40 torba
MAMA	4057 kutu
HURMA	765 sepet
SÜTTOZU	259 kutu ve 10 ton
KONSANTRE SÜT	2 ton ve 215 karton
KONSERVE ET	735 kutu ve 6000 adet
HAZIR ÇORBALIK	1152 kutu ve 533 karton

**GEDİZ VE DOLAYLARINDAKİ DEPREM
DOLAYISIYLA KIZILAY GENEL
MERKEZİ TARAFINDAN
GÖNDERİLEN YARDIMLAR**

ÇADIR	14.024	adet
Kütahya'ya	4.059	"
Gediz'e	5.460	"
Emet'e	2.025	"
Banaz'a	800	"
Simav'a	400	"
Uşak'a	200	"
Tavşanlı'ya	100	"
Afyon'a	80	"
Demirci'ye	900	"
BATTANİYE	10.550	"
Kütahya'ya	8.700	"
Gediz'e	1.400	"
Emet'e	200	"
Demirci'ye	250	"
50 YATAKLI SEYYAR HAST. (PERSONELİ İLE)	1	"
GEZİCİ MUTFAK (Saatte 1000 kişiye yemek verebilecek kapasitede)	2	"
JENERATÖR	17	"
16 adedi 250 Watlık		
1 adedi 3.000 Watlık		
GIDA MADDESİ		
UN	15	ton
YAĞ	13	"
BULGUR	20	"
GİYİM EŞYASI		
7000 parça	1.200	kişilik

NOT : Yurt içi ve yurt dışı yardımlar felâketi takip eden saatlerde deprem bölgesine gönderilmeye başlanmış olup Kızılay ekipleri bu yardım malzemelerini tesellüm etmek, depolamak ve sevketmek görevini ifaya başlamıştır. (Halen Kızılay bütün kadrosu ile görevi başındadır.)

MARMELÂT	98 kutu
GAMMA GLOBULİN	4130 şişe, 2 kutu ve 1 karton
PLAZMA	181 koli
İLÂÇ	2113 muhtelif koli ve 3000 adet
TIBBÎ MALZEME	78 adet ve 52 muhtelif koli
PARDESÜ	1022 balya
GİYİM EŞYASI	5895 balya
KIZAMIK AŞISI	1000 doz

**GEDİZ VE HAVALİSİNDE VUKUA GELEN
DEPREM DOLAYISIYLA MAHALLİ
KOMİTELERDE TOPLANAN
NAKDİ YARDIM LİSTESİ**

MAHALLİ KOMİTENİN

ADI	MİKTARI
1 — ADANA	348.017.35
2 — ADIYAMAN	36.885.60
3 — AFYON	270.000.00
4 — AĞRI	100.277.00
5 — AMASYA	229.594.55
6 — ANKARA	2.670.000.00
7 — ANTALYA	357.148.55
8 — ARTVİN	95.864.00
9 — AYDIN	304.613.20
10 — BALIKESİR	525.506.47
11 — BİLECİK	166.339.93
12 — BİNGÖL	30.958.00
13 — BİTLİS	39.552.25
14 — BOLU	275.827.60
15 — BURDUR	121.135.00
16 — BURSA	1.245.671.00
17 — ÇANAKKALE	295.140.00
18 — ÇANKIRI	150.998.55
19 — ÇORUM	20.183.35
20 — DENİZLİ	447.361.65
21 — DİYARBAKIR	120.544.35
22 — EDİRNE	410.446.05
23 — ELÂZİĞ	181.244.65
24 — ERZİNCAN	69.993.35
25 — ERZURUM	224.752.95
26 — ESKİŞEHİR	456.988.60
27 — GAZİANTEP	226.674.08
28 — GİRESUN	152.703.40
29 — GÜMÜŞHANE	78.006.00
30 — HAKKÂRİ	15.134.50
31 — HATAY	309.368.00
32 — ISPARTA	286.155.10
33 — İÇEL	323.185.15
34 — İSTANBUL	4.924.405.11
35 — İZMİR	1.379.017.00
36 — KARS	113.896.60
37 — KASTAMONU	8.270.00
38 — KAYSERİ	270.407.25
39 — KIRKLARELİ	280.011.90
40 — KIRŞEHİR	197.800.00
41 — KOCAELİ	686.496.25
42 — KONYA	771.440.33
43 — KÜTAHYA	157.507.97
44 — MALATYA	80.000.000
45 — MANİSA	328.158.00
46 — MARAŞ	142.009.00
47 — MARDİN	78.130.00
48 — MUĞLA	252.023.70
49 — MUŞ	15.947.40
50 — NEVŞEHİR	211.393.10
51 — NİÇDE	200.663.73
52 — ORDU	163.092.70
53 — RİZE	139.314.00

**YURT DIŞINDAN NAKDİ YARDIM YAPAN VE
YAPACAK OLAN MEMLEKETLER İLK YARDIM
MİKTARINI GÖSTERİR LİSTEDİR**

YARDIM YAPACAK OLAN

MİKTARI

Avusturya Kızılhaçı	4.000 Dolar
İngiliz Çocuk Esir. Kur.	1.000 Sterling
Kanada Kızılhaçı	10.000 Kanada Dol.
Kanada Hükûmeti	15.000 Kanada Dol.
Norveç Kızılhaçı	150.000 Norveç Kr.
Bayer Inter Carites	5.000 Dolar
Amerikan Kızılhaçı	15.000 Dolar
Liberya Kızılhaçı	15.000 Dolar
İsviçre Uluslararası İşçi Federasyonu	10.000 İsviçre Fr.
İrlanda Kızılhaçı	1.000 Paunt
Yeni Zelanda	2.000 Dolar
B. Almanya Claudies Papers A.G. firması	10.000 Mark
Monte-Karlo Kızılhaçı	5.000 Frank
Norveç Halk Sağlığı Birliği	1.400 Dolar
Ürdün Kızılayı	230 Ürdün Din.
Kıbrıs Kızılhaçı	100 Sterling
LAHEY - Delft Belediyesi	100.000 Anımlık
Şikago Başkonsolosluğu eliyle	1.939 Dolar
Şikago'dan Orhan Yirmibeş	1.000 Dolar
Afganistan	3.000 Dolar
Kuveyt Kızılayı	1.000 Sterling
Filipin Kızılhaçı	500 Dolar
Suriye	15.000 Suriye Lr.
Milliyetçi Kore	300 Dolar
Yeni Zelanda	9.565 İsviçre Fr.
İsviçre Hükûmeti	250.000 Frank
Lehistan Kızılhaçı	5.000 İsviçre Kr.
Milletlerarası İktisadi İşbirliği	1.200 Fransız Fr.

54 — SAKARYA	238.720.27
55 — SAMSUN	535.000.00
56 — SİİRT	38.671.25
57 — SİNOP	127.945.80
58 — SİVAS	340.978.65
59 — TEKİRDAĞ	338.074.00
60 — TOKAT	183.024.10
61 — TRABZON	328.164.70
62 — TUNCELİ	47.816.00
63 — URFA	126.091.00
64 — UŞAK	162.778.45
65 — VAN	98.635.00
66 — YOZGAT	148.487.00
67 — ZONGULDAK	530.644.44

24.418.232.37

Son yıllarda yurdumuz, ağır insan kaybına ve maddi hasara sebebiyet veren depremlerle sarsıldı.

Varto, Adapazarı ve son Gediz Depremi ülkemizin bu neviden tabii âfetlere karşı hazırlıklı olmadığını bir defa daha ortaya koymuştur. Oysa, bugüne kadar gelip geçen depremlerde ortaya çıkan aksaklıklar, gelecekteki âfetlere karşı hazırlıklı bulunmamızı gerektirmekteydi.

Her nedense geçmiş günlerden ders alınmamakta, sorumluluk yüklenen ve bu sorumlulukları kanunlarla tesbit edilen devlet ve kamu kuruluşları âni bir âfet karşısında telâşa kapılmaktadır. Nitekim Gediz ve havallisindeki deprem, hazırlıksız bulunuşun son bir örneği olmuştur.

Gerek devlet, gerek kamu kuruluşlarının önceden hazırlıksız bulunmasının zararları ve hataları da sonradan Kızılay'a yükletilmeye çalışılmaktadır. Onun için bu yazımızda Kızılay'ın görev ve sorumluluklarının neler olması gerektiğini, alınması gereken tedbirleri, burada elimizden geldiğince ortaya koymaya çalışacağız.

SİVİL SAVUNMA TEŞKİLATI NEREDE?

Gediz ve havallisinde ağır insan kaybına ve maddi hasara sebebiyet veren depremde en büyük sorumluluğu taşıması gerektiğini sandığımız "Sivil Savunma Dairesi Başkanlığı"nın yeterince görev yapmadığını görmekteyiz.

Oysa, 20.9.1960 günü kabul edilen 85 sayılı kanunla tabii âfetlerde en büyük sorumluluk Sivil Savunma Teşkilatına verilmiştir. 85 sayılı Kanunun 1. maddesinde şöyle denilmektedir:

"— Sivil savunma, düşman taarruzlarına, tabii âfetlere ve büyük yangınlara karşı halkın can ve mal kaybının asgari hadde indirilmesi, hayati ehemmiyeti halz her türlü resmi ve hususi tesis ve teşekküllerin korunması ve faaliyetlerinin idamesi için âcil tamir ve ıslâhı, savunma gayretlerinin sivil halk tarafından azami surette desteklenmesi ve cephe gerisi maneviyatının muhafazası maksadıyla alınacak her türlü silâhsız koruyucu ve kuratıcı tedbir ve faaliyetleri ihtiva eder."

Görülmektedir ki, Sivil Savunma Teşkilatı Kanununun birinci maddesindeki açıklığa rağmen bu teşkilât esas görevlerini yerine getirememektedir.

Gediz depremine bu teşkilât ancak çok küçük bir ekibini göndermiş ve fakat bunlar bölgede sadece 300 çadırılık bir mahalle ile bir seyyar mutfakı kurmaktan ileri gidememişlerdir.

Ne yapmak lazımdır?

Yine aynı Kanunun 2. maddesini gelin sizlerle beraber bir defa daha gözden geçirelim. Görülecektir ki, bu madde gereğince tatbik edilir, icapları yerine getirilirse, Kızılay'ın ilk yardım'dan başka deprem vesair âfet bölgelerinde yapacağı bir işlemin kalmadığı meydana çıkar.

Madde 2 — Hayati ehemmiyet ve hususiyetlerinden dolayı düşman taarruzlarına bilhassa hedef olabilecek şehir, kasaba ve mevkiilerle tesisler ve tabii âfetlerin tehditlerine maruz kalması muhtemel mahallere (Hassas bölge) denilir. Buraları öncelikle sivil savunma mecburiyet ve mükellefiyetine tâbi tutulur.

Madde 3 — Tabii âfet sahaları haricinde kalan (Hassas bölgeler) Millî Savunma Yüksek Kurulunca, tabii âfetlere maruz kalması muhtemel bölgeler ise 7269 sayılı Kanunun 2. maddesine göre tesbit ve ilân olunur."

Madde de bundan sonra da "Sivil savunma hizmetinde çalıştırılacakların teşkilâtlandırılmaları, İşçileri Bakanlığına karşı olan sorumlulukları yer almaktadır.

Şimdi, yine konumuzda döner ve yukarıya aldığımız maddeleri incelersek göreceğiz ki, Kızılay'ın ilk yardım yapmaktan öteye giden bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Zira yetkisi olmayan bir kuruluşun sorumluluğu da olamayacağı tabiidir.

Yani, Kızılay Derneği, gerek iç ve dış benzer teşkilâtların kendisine "şartlı bağış" yolu ile gönderdiği yardım malzemelerini belirli yerlerde depolayacak, istenilen yerlere ihtiyaca yeteri kadarını en seri vasıtalarla sevk ederek ancak, (tabii âfetlere maruz kalanlara) verecektir. Bu hale göre, dağıtım işlerini, nakliyyeyi, çadır kurma ve kaldırma işlerini, hele çadır teminini hiçbir zaman yapmayacaktır. Fakat her nedense eski bir gelenek, mevcut kanunlara rağmen Kızılay'a her türlü görevin yapılması gibi ağır bir külfeti de yüklemektedir.

Bir defa daha belirtmek gerekirse, ulusal bir yardım

KIZILAY'IN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Son âfet sırasındaki tatbikat göstermiştir ki KIZILAY'ın âcil yardım yapmaktan öte bir yetkisi yoktur. O halde sorumluluğu da bu zaviyeden öteye gitmemelidir.

YAZAN : SAİD ARİF TERZİOĞLU

teşkilatı olan Kızılay tabii âfetlerde sadece (ilk yardım) gerçekleştirecek, ondan sonrasını devlet kuruluşları kanunlarla belirlenen çerçeveler içinde yerine getirecektir.

Bunun için de bazı devlet vesair kuruluşların yine kanunlarında belirlenen biçimde görevlerini anlayarak yerine getirmeleri gerekmektedir. Önceden bazı hazırlıkların yapılması icab etmektedir. Ne yazık ki, son deprem felâketi de göstermiştir ki, kanunla kendilerine sorumluluk yüklenen devlet ve sair kuruluşlar önceden tedbir almadıkları için, felâkete uğrayanlar kadar panîge kapılmaktadır ve bundan dolayı da sorumluluklarını aktaracak masum kimseler veya örgütler aramaktadırlar.

YETKİ VE SORUMLULUK

Sözlerimizin bu kısmına kadar tüm Kızılay'ın görevlerini anlatmaya çalıştık. Esas olan yetkidir. Kızılay'a hiçbir konuda yetki tanınmamaktadır. (Yetkisi olmayan) bir teşekkülün de elbetteki (sorumluluğu) olmamak gerekir.

Kızılay, bir yardım teşekkülü olarak kabul edilirse, savaş ve tabii âfetler sırasında her şeyden önce (ilk yardım) yapan bir müessese olarak bilinmelidir.

Bunun ötesinde, yetkisizliği bakımından sorumluluk yüklemek de abesle iştigal etmek demek olacağı kanısındayız.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Tabii âfetler sırasında karşılaşılan güçlüklerin başında tabii âfetlerle karşılaşan halkın kurtarılmasına gönderilen devlet memur ve hizmetlerinin durumu gelmektedir.

Son depremde bunlardan çok enteresanları ile karşılaşmıştık.

Bilhassa Sağlık Bakanlığında tedavi maksadıyla bölgeye gönderilenler, önceden alınmış bir tedbir ve yetişmeleri olmadığından, deprem sahasında panîge uğramaktadırlar. Yatacak yer, yiyecek yemek bulmakta zorluk çekmektedirler. Bunlar, daha önceden bu gibi olaylara karşı eğitilmiş olmadıkları ve bilgi sahibi de bulunmadıklarından sanki bir eğlenceye gelmişcesine bölgeye gitmektedirler. Bu sebeple, sadece

tabii âfetlere uğrayanları barındırmak görevini üzerine alan Kızılay bu defa da kurtarma ve sağlık faaliyetleri için gelenleri iskân ve işe etmek zorunda kalmaktadır.

Bu gibi yerlere gönderilecek olan devlet kuruluşu mensuplarının kendi barınakları ile yiyeceklerinin beraberlerinde getirmeleri en tabii hal olacaktır. Bu sebeple, Kızılay mensuplarıyla aralarında sürtünmeler olmakta, sanki âfete uğramışçasına muamele görmelerini istemektedirler.

Şurasının iyice bilinmesi gerekir : Kızılay, tabii âfete uğrayanların dışındakileri işe ve iskân etmek zorunda olan bir kuruluş olmamak gerekir.

Bu sebeple, tabii âfete uğrayan bölgelerde görevlendirileceklerin önceden eğitilmeleri ve çeşitli şekillerde teçhiz edilmeleri gerekmektedir. ŞARTLI BAĞIŞ NE DEMEKTİR?

KIZILHAÇLAR BİRLİĞİ (LİG) nin yapısını teşkil eden hükümlere göre bu teşkilâtın dış ülkelerden derleyerek âfet bölgesine gönderdiği yardım malzemeleri ancak o bölgenin veya benzeri âfetlerin önlenmesinde kullanılabilir. Bunun adına da Kızılaycılıkta (Şartlı bağış) denilmektedir. Yani, bir âfet için verilen yiyecek - içecek ve iskân malzemesi âfetler dışında başka bir yerde kullanılamaz.

(Şartlı bağışları) Kızıllaçlar Birliğinin âfet bölgelerine yolladığı uzmanlar incelemektedir. Maksadın dışında kullanışa mâni olunmaktadır. Eğer bu önleme yapılmadığı takdirde ikinci bir âfet karşısında yardım yapılamayacağı da belirtilmektedir. Bu sebeple şartlı bağış yolu ile yurdumuza gönderilen yabancı menseli yardım malzemeleri sadece Kızılay'a verilmekte ve ancak onun izni ile gerekli yerde kullanılabilir. mektedir.

Bu satırları da şunun için kaleme aldık. Kütahya bölgesine Batı Alman Hükümeti tam teçhizatlı bir kaç ambulâns yollamıştır. Fakat bu ambulânsların sonradan Kütahya Hastanesi yetkililerince el konulmak istendiği görülmüştür.

Bu durum şartlı bağış kaidelerine

Kızılay'ı "Karagün dostu" bilirdik. Son depremde de bahtı kararmış insanların yanbaşında beyaz üzerinde kırmızı Ay'lı bayrağını dalgalandırdı durdu. Yıkılan, yanan, yerle bir olan Gediz ile köylerinde, Emet'te ve bir çok köyünde beyaz çadırlar "kefen" görünüşünden "Kızılay" mührüyle kurtulmuş oluyorlar. Gökte ay beyaz, yerde kırmızı.

Felâket haberi alınır alınmaz "alârm" a geçmişti Kızılay. Odacısından, şoföründen, genel müdürüne, genel başkanına kadar milli yardım kuruluşumuz Kızılay ayağa kalkmıştı. Nice yuva yıkan, nice ocak söndüren şiddetli depremin üssünün ve tahribat yeri-

uyulmadığı için elbetteki önlenmelidir.

SONUÇ

Son deprem felâketinde karşılaşılan çeşitli durumlar göstermektedir ki, Kızılay'ın tabii âfetler sırasındaki görev yetki ve sorumluluklarını kesinlikle tesbit etmenin zamanı gelmiştir.

Bunun için;

1 — Kızılay'ın görev, yetki ve sorumluluklarını belirten yeni hükümler getirilmelidir.

2 — Sivil Savunma Teşkilâtı Kanununda belirtilen görevlerini yerine getirecek tedbirleri önceden almalı ve âfet bölgelerinde görev yapacak olan (Tim) lerini önceden eğitmeli ve âfet bölgelerini (Hassas bölgeleri) önceden tesbit ederek oralarda gerekli yığınakları yaparak hazırlıklı bulunmalı ve her şeyden önce olay yerine yetişmelidir.

3 — Âfet sırasında görev alacak olan İçişleri, Sivil Savunma Uzmanları ve Kızılay yöneticileri üstlerine düşen görevleri ve yetkilerini önceden bilmelidir.

4 — Dış yardımların âcilen âfet bölgelerine yollanabilmesi için gümrük kanunlarında önemli reformlar yapılmalı, günün icaplarına göre yeni hükümler getirilmelidir.

5 — İmar ve İskân Bakanlığının tabii âfetlerdeki görevlerini düzenleyici yeni kanunlar çıkarılmalıdır. İmar ve İskân Bakanlığı yetkilileri âfetlerdeki görev ve yetkilerini önceden bilmeli ve ona göre hazırlıklı olmalıdır.

6 — Âfetler kanunundaki Kızılaycılıkla çelişen hükümler değiştirilmeli, Kızılay'ın görevlerinin nelerden ibaret olduğu açıklık kazanmalıdır.

7 — Ve her şeyden önce, hükümet Kızılay'ın âcil yardım ihtiyaçlarını karşılaması için mali yıl bütçelerine önemli miktarlara ulaşan belirli miktarlarda ödenek koymalıdır.

Bütün bu işler yapılırken, yabancı ülkelerin âfet sırasında uyguladıkları kanun hükümleri dikkatle incelenmeli ve sonuçların hüsrana bitmesi önlenmelidir.

nin Gediz ve Emet ile köyleri olduğu tesbit edilince Kızılay'ın kamyonları yola dökülmüştü. Deprem gecesinin sabahı, çadır yüklü, ilk yardım malzemesi yüklü Kızılay kamyonları Gediz'de idi. Genel Başkan Dr. Fikret Pamir, Genel Müdür Muzaffer Akın felâketzedelerle birlikte idiler.

Karagün dostu Kızılay şefkat dağıtıyordu, çadır, malzeme, sıhhat dağıtıyordu. Halkın deyimiyle "top sahası" na kurulan gezici hastane ile mutfağın elemanları bir kaç günlük uykusuzluklarını unutmıştı. Günün her saatinde ilk heyecanın canlılığı içinde felâkete uğrayanların yardımına koşuyorlar. Kızılay'ın Genel Merkezi dışında Bursa, Denizli, Manisa, Alaşehir, Salihli, Kütahya Kızılay Şubeleri yöneticileri de kamyonlara yardım malzemesi doldurmuş, felâket bölgesindeki çileli insanların yardımına gelmişlerdi.

UYKUSUZ, YORGUN, BİTKİN

Manzara rahatsız ediciydi. Manzara ağlatıcı, büyük ıstırap vericiydi. Felâket haberiyle sarsılan görevliler durumu görünce daha da sarsılıyordu. Uyku tutmuyordu, Zamanının tamamını gece gündüz felâketzedelerle, talihsiz insanların yarasına merhem olmaya çalışmakla geçiren İmar-İskân Bakanı Hayreddin Nakiboğlu uykusuzdu. Yaralıları ziyaret eden, bir salgın hastalık çıkmaması için tedbirler alan Sağlık Bakanı Dr. Vedat Âli Özkan'ın rengi "aktoprak" gibiydi. Tedirgin geceler geçirmişti..

Âfetler Genel Müdürü Bahaddin Alpengin, Kütahya Valisi İhsan Aras, Tugay Komutanı Tuğgeneral Refik Işıtman, Kütahya'da Vali Muavini Bahri Erkmen, Belediye Başkanı Abdurrahman Kara, Emniyet Müdürü Cevat Doğu, İl Jandarma Komutanı Yarbay Mehmet Turan, Gediz Kaymakamı Bilâl Erçelik, Belediye Başkanı Mustafa Bağdatlı, Eskişehir PTT Başmüdürü ve öteki ilgililer tedirgindi, uykusuzdu, yorgundu ve fakat herşeye rağmen gönülden yaralı insanların yardımına koşmaktan çekinmiyorlardı. Askerler ve subayları yorulmak bilmiyorlardı. Alman yardım ekibi de fedakârca bir çalışma içindeydi.

"YARDIM YERİNİ BULUR"

Kütahya Devlet Hastanesi Başhekimi Dr. Emin Başaran'ı ameliyathanede buldum. Ayağı kangren olmak üzere olan bir depremzedeye müdahale ediyordu. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinden, Prof. Rıdvan Ege'nin başkanlığında bir doktor heyeti gelmişti. Dr. Ali Rıza Arat, Dr. Teoman Çandan, Dr.

**Tahir Kutsi Makal'ın
Son Havadis Gazetesinde
yayınlanan dikkate
değer röportajı**

YARDIM YERİNİ BULUR

Orhan Girgin, Dr. Behçet Sepici, Dr. Tuğrul Berker, St. Dr. Atilla S. Kazak' tan kurulu doktorlar ekibi "can kurtarıyor" du.

Dr. Emin Başaran konuştu : "Pazar günü sabaha karşı felâketi haber alır almaz, diktör arkadaşlarım "alârm" a ihtiyaç duymaksızın, davet almaksızın hastaneye geldiler. Derhal göreve başladık. Ambulanslarımızı Gediz'e sevk ettik. Muhtelif vasıtalarla gelen yaralıları tedavi ettik. Ankara'dan gelen doktorlar heyetinin çalışması da çok başarılı oluyor.."

Doktorlar, Başhekimin başkanlığında çağrılmadan yardıma koşmuşlardı : Felâketzedelerin yardımına çağrılmadıkları halde koşan yüzlerce, binlerce, onbinlerce hayırsever vardı. Para, yiyecek, giyecek, yakacak yardımı ve ev yapım malzemesi yardımı akmaya başlamıştı. Millet, kaderde ve kederde birleşmişti. Bu kadar iyiniyetli insanların çoğunlukta bulunduğu Türkiye'mizde yapılan yardımların yerine ulaşacağına inanılıyordu. Yardımı bir düzen içinde felâket bölgesine göndermek üzere Kütahya'da Mülkiye Müfettişlerinden kurulu bir komite kurulmuştu.

Yardımlar yerini bulacaktı, inanıyorduk. Yardım yapılmalıydı, yapılacaktı. Yıkılan köyler ve kasabalar yeniden kurulacaktı, inanıyorduk.

Yakınlarını kaybeden insanların kalbinde bir ıstırap tortusu kalacaktı, biliyorduk. Bunu tamir etmenin imkânı yoktu, giden gelmiyordu, biliyorduk.

Ve biliyorduk, Allah hepimize sabırlar verecekti..

Tahir Kutsi Makal'ın bu yazısı, 10 Nisan 1970 günlü Son Havadis gazetesinden iktibas edilmiştir.

29 Mart-26 Nisan tarihleri arasında Kızılay'ın yaptığı yardımlarla, Kızılay aracılığı ile yapılan yardımların kronolojisi

DERLEYEN
Seyfeddin Orhan ÇAĞDAŞ

Gediz ve yöresinde her şeyini kaybetmiş insanlara Kızılay çadırları barınak imkânını sağladı ve yarınlarına ümitle bakmaları için güven kaynağı oldu

SON DEPREM İÇİN

29.3.1970'te

KIZILAY GENEL MERKEZİ, DEPREM BÖLGESİNE İLK YARDIM OLARAK 2.300 ÇADIR, 400 BATTANİYE GÖNDERDİ. KIZILAY GENEL BAŞKANI DR. FİKRET PAMİR DEPREM GECEŚİ SAAT 2.10 DA DEPREM BÖLGESİNE GİTTİ VE YAPTIĞI İNCELEMELER SONUCUNA GÖRE SABAH 50 KİŞİLİK KIZILAY İLK YARDIM HASTANESİYLE BİR SAĞLIK EKİBİNİN DERHAL GÖNDERİLMESİNİ BİLDİRDİ.

28 mart gece yarısı saat 23.05 te Ege ve Orta Anadolunun batı kesimlerinde vuku bulan ve ağırlık merkezi Kütahya'nın Gediz ve Emet ilçe ve köylerinde şiddetle duyulan depremi haber alan Kızılay Genel Merkezi, gece saat 24.00'ten sonra derhal yardım için harekete geçmiştir.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir de gece yarısı Etimesgut Merkez Deposundan 800 çadır, 400 battaniyenin Kütahya'ya, Afyon'daki depodan da 500 çadırın Gediz'e gönderilmesini bildirmiş, kendisi de saat 2.10 da otomobille deprem bölgesine hareket etmiştir. Dr. Fikret Pamir, sabaha karşı Genel Merkeze, Kızılay Gezici Mutfaklarının gerekli iâşe maddeleriyle yola çıkmak üzere hazırlanmasını emretmiştir.

29 mart sabahı saat 9.45 de deprem bölgesinden Kızılay Genel Merkeziyle telefonla görüşen Genel Başkan Dr. Fikret Pamir, 50 kişilik bir Kızılay İlk Yardım Hastanesiyle Sağlık Ekibinin iki büyük çadırla yeniden 1.000 çadırın sağlanacak askerî uçakla derhal deprem bölgesine gönderilmesi emrini vermiştir.

Kızılay İlk Yardım Hastanesi ve Sağlık Ekibi derhal deprem bölgesine gönderilmiş, sağlanan askerî uçakla da yeniden 1.000 çadır deprem bölgesine gönderilmiştir.

Öte yandan Kızılay Genel Başkanının deprem bölgesindeki incelemelerine de yardımcı olmak üzere Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar da bu sabaha karşı İstanbul'dan bir yardım ekibiyle deprem bölgesine hareket etmiştir.

Kızılay Genel Merkezi ve bütün teşkilâtı, gece ya-

Depremi yıktığı en sağlam yapılardan kurtulanlar hemen kurulan Kızılay çadırlarına yerleştiler

rısı depremin haber alınmasıyla başladığı çalışmalarına aralıksız devam etmek üzere alârma geçmiştir. Deprem sonuna kadar bu çalışmalara devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

29.3.1970'te

Yurdumuzda büyük kayıp ve zararlara sebep olan depremden sonraki durumu çok yakından izliyen Kızılay Genel Merkezi, Genel Başkan Dr. Fikret Pamir'in deprem bölgesinden verdiği emirler gereğince 29 mart'ta akşama kadar felâketzedeler için 5.550 çadır, 500 battaniye göndermiştir.

Kızılay Genel Merkezince ayrıca 50 yataklı bir İlk Yardım Hastanesiyle Sağlık Ekibi ve saatte 1.000 kişiye yemek verecek iki gezici mutfak gönderilmiştir.

Kızılay Genel Merkezi ayrıca Gedizi ve hastaneyi aydınlatacak 17 jeneratör de göndermiş bulunmaktadır.

Öte yandan merkezi Cenevre'de bulunan Uluslararası Kızıllaçlar Birliği, Kızılay Genel Merkezine teleksle "Gecmiş olsun" mesajı göndererek kardeş derneklerden yardım çağrısında

bulunmak üzere bilgi istemiştir.

Bu teleks üzerine bir toplantı yapan **Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kurulu**, yardım ve çalışmaları gözden geçirmiş, alınan tedbirleri tesbit etmiş ve **Uluslararası Kızıllaçlar Birliği'nin çağrısına ,felâketin şiddet**

ve büyüklüğünü gözönüne alarak yardımda bulunulmasını teleksle bildirmiştir.

Kızılay Genel Merkezinin deprem dolayısıyla bir günde gönderdiği çadır ve battaniyelerin malî portresi 3.380.000,— TL. dir.

Yerle bir olan bu mahallede görülen binalar dış görünüşlerine rağmen birer enkaz yığınından başka bir şey değildi

30.3.1970'te

Kızılay Genel Merkezi tarafından deprem bölgesine gönderilen çadır toplamı, depremin ikinci günü 5.650'ye yükselmiştir. Ayrıca, 1500 battaniye gönderilmiştir.

Kızılay Genel Merkezi tarafından gönderilen 50 yataklı İlk Yardım Hastanesi Gediz'de ortaokul bahçesinde kurulmuş, yaralıları tedavi etmeye başlamıştır.

İzmir'de Çiğli Üssündeki Amerikan Tuslog Komutanlığı, 15 araç ve ambulans haline getirilmiş bir otobüs ile 30 Amerikan, 15 Türk personelini ve 3 sağlık mensubunu Kızılay İlk Yardım Hastanesinde Kızılay Ekibiyle çalışmak üzere Gediz'e göndermiştir.

Amerikan Tuslog Komutanlığı ayrıca gıda maddesi yardımı da gönderileceğini bildirmiştir.

Uluslararası Kızılhaçlar Birliği, Kızılay Genel Merkezine telexle; yardım talebinin memnulukla yerine getirileceğini, yardımların Ankara ve İzmir'e gönderileceğini bildirmiştir.

Almanya Büyükelçiliğinden; Kızılay Genel Merkezine 30 marta ve ertesi gün yardımlar gönderilmeye başlanacağı bildirilmiştir.

Öte yandan Batı Almanya'daki Aksiyon Mediko Firması da telefonla bugün ve yarın bir buçuk ton ilâç, üç ton süttozu, çeşitli gıda maddeleri, 100 ilâ 500 arasında çadır ve bir ambulans göndereceğini haber vermiştir.

Kızılay'ın saatte 1.000 kişiye yemek hazırlayan gezici mutfaklarından birisi 30 martta Gediz'de çalışmaya başlamıştır. İkinci mutfak da depremin büyük zararlara sebep olduğu bölgede faaliyete geçirilmiştir.

30.3.1970'te

KIZILAY GENEL BAŞKANI DR. FIKRET PAMİR, TRT'YE ÖZEL BİR DEMECİ VERDİ, ÇAĞRIDA BULUNDU.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, 30 mart'ta saat 16.00 da TRT'ye özel bir demec vermiş, Kızılay Teşkilâtının memleket sathında yardım komiteleri kurduğunu bildiren bir çağrıda bulunmuştur.

Enkaz altından çıkarılan bu yavrunun ölüsü en katı yürekli insanın bile içini paramparça edecek feci bir tablo idi

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'in çağrısı aşağıdadır :

"Büyük Türk Ulusuna, Güzel memleketimiz, "Gediz ve çevresi depremi" ile yeni ve büyük bir acıyla karşılaşmış bulunmaktadır.

Depremin sebep olduğu hasar ne kadar büyük ve ihtiyaçlar ne derece çok olursa olsun, telâfi edileceğine inanıyor ve teselli buluyorsak da, bini aşan

can kaybının onulmaz yarasını yürekten duyuyoruz.

Aziz Türk Milletine, Türkiye Kızılay Derneği olarak başsağlığı diler, ölümlerimize tanrıdan mağfiret niyaz ederim.

Muhterem vatandaşlarım;

Türkiye Kızılay Derneği, hâdisenin oluşu anından itibaren bütün imkânları ile faaliyete geçmiş, ayrıntılarını iki gündür basın ve radyodan işittiğiniz yardımlarla "kara günler için" va-

Kızılayın deprem bölgesine gönderdiği hemşireleri yaralıları gösterdikleri yakın ve candan ilgi ile Gedizlilerin güven kaynağı oldular

roluşunun bir yeni örneğini vermiştir. Gönülünün zenginliği ile her felâkette Kızılay'ın yanında ve yardımında olduğunu bilmenin güveni içinde aziz Türk milleti, seni Gediz ve çevresi deprem felâketzedelerine yardıma çağırıyorum.

Bütün Kızılay teşkilâtı ve bu maksatla memleket sathında kurulacak yardım komiteleri emrinizde bulunacaklardır.

Bu çağrıya da gönülünü ve

gücünü katacağı, ıstırap ve ihtiyaç içinde bulunan kardeşlerimize imkânlarından aktaracağı inancı içinde Aziz Milletime saygılar sunarım."

KIZILAY DENETÇİLER KURULU BAŞKANI AHMET ANDİÇEN DEPREM İÇİN 50.000 LİRA BAĞIŞTA BULUNDU.

Son deprem felâketi dolayısıyla ilk ve en büyük bağışı

Kızılay Denetçiler Kurulu Başkanı Ahmet Andiçen yapmış, İstanbul'dan teleksle Genel Başkana; şimdilik 50.000 lira bağışladığını bildirmiştir.

31.3.1970'te

Kızılay Genel Merkezinin deprem bölgesine 31 mart günü sabaha kadar gönderdiği çadır toplamı 6.150'ye, battaniye 1.700 e, çeşitli gıda maddesi de 36 tona yükselmiştir.

Kızılay Genel Merkezinin yalnız çadır ve battaniye olarak yaptığı yardımın mali portresi **4.500.000 lira** tutmaktadır.

Gediz'de; Kızılay İlk Yardım Hastanesi yaralıları tedavi etmekte ve iki gezici mutfak yemek yardımı yapmaktadır.

Kızılay Genel Başkanı Dr Fikret Pamir'in dün akşam bütün vatandaşlara hitaben TRT vasıtasıyla yaptığı çağrı ile bütün Kızılay Teşkilâtı deprem için bağış kabulüne başlamışlardır.

Kızılay'a ilk ve en büyük bağışı Kızılay Denetçiler Kurulu Başkanı Ahmet Andiçen 50.000 lira vererek yapmıştır.

İÇ YARDIMLAR

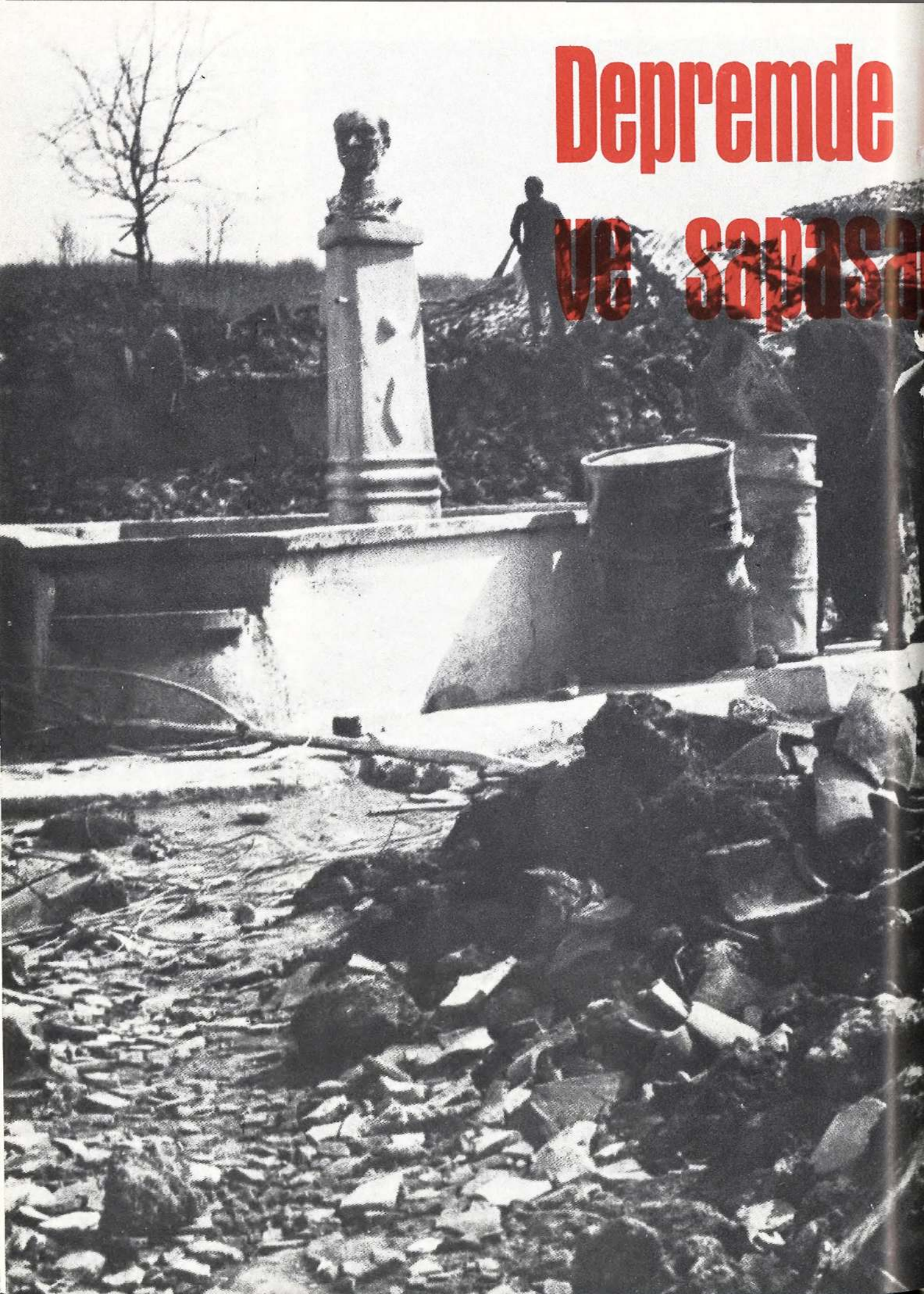
Öte yandan Kars Valiliği kampanya hesabına Ankara'ya 10.000 lira, Denizli Valiliği sıhhi ekip ve yiyecek, 5 teknik eleman, 4 arazi arabası, bir jeneratör, Kızılay Denizli Şubesi 1500 liralık ilaç, Kayseri Valiliği Gediz Kaymakamlığına 10.000 lira, Van Valiliği elindeki 1000 çadırı Kızılay Erzurum Şubesine, Bilecik Valiliği bir sağlık memuru, iki hemşire, bir hastabakıcıyı, bir ambulâns ve sıhhi malzemeyi, bir kamyon ekmekle Kütahya Valiliği emrine, İpragaz Müessesesi 1000 tüp İpragaz, 1000 adet lâmba ve yemek ocağını felâket bölgesine göndermiştir.

DIŞ MEMLEKETLERDEN GELEN YARDIMLAR

Son deprem dolayısıyla 31 mart akşamüstü ve gece İran'dan; Eskişehir'e 250 çadır, 2000 battaniye, 250 felâketzedelere yardım paketi, Batı Almanya'dan; Eskişehir'e külliyetli miktarda ilaç, 8095 battaniye, Yeşilköy'e iki ambulâns, bir miktar gıda maddesi gelmiştir.

Depremde

ve sapaş

Gedizde yıkılan bir mahalle İlham kalan ATATÜRK anıtı

Depremde yıkılan bir cami, bir ilkokul ve enkaz altından kurtarabildiği kap kacağını Kızılaydan aldığı çadıra taşıyan bir nine

Kızılay Genel Merkezince Havaalanlarında kurulan İrtibat Büroları tarafından teslim alınan yardım maddeleri bekletilmeden deprem bölgesine gönderilmiştir.

1.4.1970'te KIZILAY DEPOLARINDAN GÖNDERİLEN ÇADIR SAYISI 8.125'e YÜKSELDİ. BATI ALMANYA'DAN GELEN 8.000 BATTANIYE DAĞITILDI.

Kızılay Genel Merkezi depolarından deprem bölgesine gönderilen çadır toplamı 1 nisan günü 8.125'e yükselmiştir. Öte yandan Batı Almanya'dan gönderilmiş olan 8.000 battaniye 1 nisanda deprem bölgesindeki vatandaşlara Kızılay ilgilileri tarafından dağıtılmıştır.

Batı Almanya'dan yeniden İzmir'e gönderilmiş olan bir jeneratör, 8 ton pirinç, 4 ton un, 2 ton margarin, 83 çuval giyim eşyası, 90 çadır, 5 büyük hastane çadırı derhal Gediz'e gönderilmiştir.

2.4.1970'te KIZILAY DEPOLARINDAN GÖNDERİLEN ÇADIR SAYISI 10.625'e, BATTANIYE DE 8.750'ye YÜKSELDİ. DIŞ MEMLEKETLERDEN YARDIMLAR DEVAM EDİYOR.

Kızılay Genel Merkezi depolarından deprem bölgesine gönderilen çadır toplamı 2 nisan günü 10.625'e, battaniye de 8.750'ye yükselmiştir. Yalnız bu iki yardım maddesinin maddî değeri 8.000.000 lira tutmaktadır.

İKİ SINEMA SEANSLARINI DEPREM FELAKETZEDELERİ YARARINA TAHSİS ETTİ.

Öte yandan, **Ulus Filmin öncülüğü ile Ankara'da Kavaklıdere ve Nergis Sinemaları** Kızılay Genel Merkezine müracaat ederek 3 nisan cuma gecesi suare gelirini tamamen deprem felâketzedelerine bırakacaklarını bildirmişlerdir.

ÖĞRENCİLERİN KAN BAĞIŞI

Deprem yaralıları için Ankara'daki öğrenci kuruluşları Kızılay Kan Merkezine gruplar halinde kan bağışı için müracaat

caat etmektedirler. İlk olarak **Tıp Fakültesinden** kız ve erkek **50 öğrenci**, **Devlet Demir-yolları Mensupları Yurdunda** kalan **40 öğrenci** kan bağışında bulunmuştur.

DIŞ MEMLEKETLERDEN GELEN YENİ YARDIMLAR

Kızılhaç ve Kızılaylardan gönderileceği bildirilen yardımlar birbirini izlemektedir.

2 nisan günü gelen yardımlar şunlardır :

Finlandiya Kızılhaç'ından : 1.000 battaniye.

İsveç Kızılhaç'ından : 4.000 battaniye, 200 çadır, 1 ton konserve et, 1 ton yünlü kumaş.

Belçika Kızılhaç'ından : Tıbbî malzeme.

Kuveyt Kızılhaç'ından : 7 bin battaniye, 33 sandık ilaç.

Batı Almanya Kızılhaç'ından : 390 şişe kuru plazma ve tıbbî ilaç.

3.4.1970'te

KIZILAY GENEL MERKEZİ VE ŞUBELERİ YARDIMLARIN DEPREM BÖLGESİNE EN SÜRATLI ŞEKİLDE ULAŞMASINA ÇALIŞIYORLAR.

Deprem bölgesi için Kızılay Genel Merkezi adına dış memleketlerden gönderilmiş olan yardım malzemeleri süratle deprem bölgesine gönderilmekte ve dağıtımı sağlanmaktadır.

Yurt içinde açılmış kampanyada büyük çaba gösteren **Kızılay Şubeleri** sağladıkları bağışları deprem felâketzedelerinin ihtiyaçlarının karşılanması için Genel Merkeze ve deprem bölgesine ulaştırmaktadırlar.

Kızılay Kadıköy Şubesi, Vinleyks Müessesesinin bağışladı-

Gedizde Kızılay çadırlarıyla kurulan bir mahallenin helikopterden çekilen fotoğrafı

KIZILAYA GELEN TELGRAF

KIZILAY GENEL BAŞKANLIĞINA

İLÇEMİZ GEDİZ'DE VUKUBULAN DEPREM SONUCUNDA EVSİZ, AÇIKTA KALAN YURTTAŞLARIMIZA BU KARA GÜNDE KIZILAY SICAK KUCAĞINI AÇARAK EN ÂCİL ŞEKİLDE ÇADIR, BATTANIYE, GİYİM EŞYALARI YORGAN GİBİ KORUYUCU EŞYALARI VE GIDA MADDELERİYLE DEVLETLE BERA-BER GEDİZ KAZASINA OLDUGU GİBİ ŞAP-

HANE BUCAĞINA DA KIZILAY'IN SICAK KUCAKLARI ARASINDA YALNIZ VE KİMSE-SİZ BIRAKILMADIĞIMIZDAN KIZILAY TEŞ-KİLÂTINA ŞÜKRAN BORÇLARIMIZI, ŞAPHANE HALKI ADINA SAYGILARIMI SUNA-RIM.

**HAYRİ AKINCI
ŞAPHANE BUCAK
MÜDÜRÜ**

Gedizde kurulan 50 yataklı Kızılay İlk Yardım Hastanesinin genel görünüşü

ğı 50 kauçuk yatak, 100 sünger yastık, çeşitli giyim eşyasından ibaret 629 parça yardım malzemesini bir kamyonla 3 nisan cuma günü sabahı deprem bölgesine göndermiştir.

Kızılay İstiklâl Şubesi, Genel Merkeze depreme yardım için 50 bin lira, deprem bölgesine de **Tarsus Şubesi** bir kamyon yiyecek ve giyecek, **Gaziantep Şubesi ve Yardım Komitesi** 278 kilim, 22 battaniye, 35 ton gıda maddesi göndermiştir.

CARE Teşkilâtı ileride bir köy okulunu yaptırmayı plânlanmış, ayrıca deprem için 11.000 kg. un, 16.737 kg. bulgur, 10.358 kg. yağ ve 1150 adet battaniye yardımında bulunmuştur.

CARE Teşkilâtının yardım-
larının maddî değeri 400.000 TL.
tutmaktadır.

Öte yandan İstanbul'da bulunan **Birleşik Alman İlaç Fabrikaları** 1850 adet muhtelif ilacı deprem için Kızılay İstanbul Müdürlüğüne teslim etmiştir.

Konya Un Fabrikası da 15 ton un bağışlamıştır.

Seyran Bağları İlkokulu 4/D sınıf öğrencilerinden ilk olarak tahsil edilen 175,— lira öğretmen Mehmet Durukan tarafından Kızılay Genel Merkezine yatırılmıştır.

KIZILHAÇLARDAN GELEN YARDIMLAR

Deprem için yurdumuza en fazla yardımda bulunmuş olan

Batı Almanya Kızılhaçı; yenisinden 3 adet ambulans, bir su süzme cihazı, **Fransız Kızılhaçı**; bir ton süttozu, 1.000 adet battaniye göndermiştir.

4.4.1970'te

KIZILAY GENEL MERKEZİNİN DEPREM İÇİN YAPTIĞI YARDIMLAR 10 MİLYONU AŞIYOR

Kızılay Genel Merkezi depolarından deprem bölgesine 4 ni-

Deprem bölgesinde veba tehlikesi yok

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Vedat Ali Özkan, "Deprem bölgesinde veba salgını tehlikesinden korkulduğuna" dair bazı gazetelerde çıkan haberleri 10 nisan 1970 tarihinde yaptığı açıklama ile kesinlikle valanlamıştır.

Sağlık Bakanı Dr. Özkan, veba tehlikesi haberlerinin kötü maksatlarla kasden çıkarıldığını, böyle bir ihtimalin asla bahis konusu olmadığını ve deprem bölgesinde her türlü sağlık tedbirinin alındığını tekrarlamıştır.

Öte yandan, Fransız doktor Jean Max Maider, deprem bölgesi izlenimleri ve şahsına atfen çıkan haberler hakkında şunları söylemiştir: "Deprem bölgesinde sağlık yönünden alınan tedbirler mükemmeldir. Bölgede hiçbir bulaşıcı hastalık tehlikesi asla yoktur. Bana atfen çıkan haberleri arkadaşlarım tercüme ettiğinde utancımдан yüzüm kızardı. Çok üzüldüm. Ben kimseye ne bir veba tehlikesinden bahsettim, ne de böyle bir tehlikenin varlığını hissettirdim. Yazılanlar uydurmadır."

Kahraman Ordumuzun helikopterleri, civar köylerdeki yaralıları Kızılay İlk Yardım Hastanesi sahasına taşıyarak büyük ölçüde yardımcı oldular. Fotoğrafta, Kara Kuvvetleri-mize ait bir helikopterin inişi görülüyor

Deprem bölgesinde 1086 kişi öldü

İmar ve İskân Bakanlığının depremle ilgili 6 nisan 1970 günlü resmi tebliğinde, o güne kadar tesbit edilen ölü sayısının 1086 olduğu açıklanmıştır.

Kütahya, Uşak, Manisa, Afyon, Bursa ve Balıkesir'i tesir sahasına alan ve sadece Kütahya ilcelerinde can kaybına yol açan depremde ayrıca 1265 vatandaşımız yaralanmıştır.

Deprem, çoğunluğu Kütahya ilcelelerinde olmak üzere 14,852 evin tamamen yıkılmasına veya ağır hasar görmesine yol açmıştır. Bu arada, 3.546 ev orta, 1.559 ev de hafif şekilde hasar görmüştür.

san cumartesi günü sabahına kadar 12.752 çadır, 10.300 battaniye, 15 ton un, 13 ton yağ, 20 ton bulgur, 1200 kişilik 7.000 parça giyim eşyası, 50 yataklı Kızılay İlk Yardım Hastanesi, saatte 1.000 kişiye yemek hazırlayan 2 Kızılay Gezici Mutfak ve 17 jeneratör gönderilmiştir. Yalnız yardım maddelerinin maddi değeri 10 milyonu aşmaktadır.

Kızılay Genel Merkezi tarafından gönderilen yardımlar aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır :

GEDİZ'e : 5.500 çadır, 1.400 battaniye, İlk Yardım Hastanesi, 1.200 kişilik giyim eşyası, 15 ton un, 13 ton yağ ve 20 ton bulgur.

Gedizde hiçbir motorlu vasıtaya binmemiş köylü kadınlar vardı. Fakat, deprem felâketi onlara gökte uçmak imkânını verdi. Fotoğrafta, Kızılay İlk Yardım Hastanesinde tedavi edilen köylü kadınlar köylerine götürülmek üzere helikoptere bindiriliyor (üste) ve helikopterden bir yaralı indiriliyor

Kızılay İlk Yardım Hastanesinde tedavi edilen deprem felâketzedelerinden bir grup

İzmir Çiğli Havaalanında kurulan Kızılay İrtibat ve Mal Tesellüm Bürosu Batı Almanya Kızılhaçı tarafından gönderilen yardım malzemelerini uçaktan teslim aldı ve derhal deprem bölgesine sevketti

EMET'e : 2.025 çadır, 200 battaniye.

KÜTAHYA'ya : 3.997 çadır, 8.700 battaniye.

UŞAK'a : 200 çadır.

BANAZ'a : 400 çadır.

SİMAV'a : 400 çadır.

TAVŞANLI'ya : 100 çadır.

AFYON'a : 80 çadır.

Kütahya'ya gönderilen çadır ve battaniyeler buradan ihtiyaç mahallerine sevk edilmiştir.

YURT DIŞINDAN 3.4.1970 AKŞAMINA KADAR YARDIM MALZEMESİ GÖNDEREN MEMLEKETLER

BATI ALMANYA : 8.125 adet battaniye, 1 sandık ilaç, 4 adet ambulans, 1 adet jeneratör, 8 ton pirinç, 4 ton un, 2 ton margarin, 90 adet çadır, 5 adet hastane çadırı (büyük), 83 çuval giyim eşyası, 37 kap 331 kg.

İsrail Davut Adam Derneğinden Yeşilköy Havaalanına gönderilen yardım malzemeleri Kızılay İstanbul Müdürü Faruk Öner tarafından teslim alınırken

plazma, 24 kap tıbbi malzeme, 1 adet su tahlil cihazı.

İRAN : 250 adet çadır, 2.000 battaniye, 109 felâket paketi.

AVUSTURYA KIZILHAÇI : 470 adet çadır, 16 kap gıda maddesi, 62 kap giyim eşyası.

KUVEYT KIZILAYI : 7.000 adet battaniye, 33 kap ilaç.

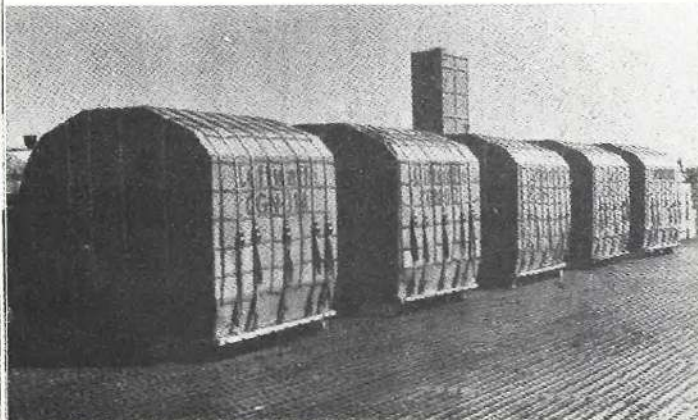
FİNLANDİYA KIZILHAÇI : 36 karton (500 adet) battaniye.

BELÇİKA KIZILHAÇI : 19 karton tıbbi malzeme.

İSVEÇ KIZILHAÇI : 4.000 adet battaniye, 200 adet çadır, 1 ton konserve et, 1 ton giyim eşyası.

YUGOSLAVYA KIZILHAÇI : 8 ton şeker, 5 ton un, 845 adet battaniye, 1 ton marmelat.

FRANSA KIZILHAÇI : 15 karton 75 kg. süttozu, 200 karton 1.000 kg. süttozu, 1.000 adet battaniye.

Orijinal ambalajlarla Batı Almanya Kızılhaçından gönderilen yardım malzemelerinden bir kısmı (solda) ve Kızılay İzmir Şubesi Başkanı Şekip Pirinççoğlu ile Şube Müdürü Emin Altuner uçaktan aldıkları yardım malzemelerini sevk ederlerken

Gediz'in girişinde bulunan levhada nüfus depremden önce 7500 olarak kayıtlıydı. Depremden sonra ise levha fotoğraftaki hale getirilmiştir.

DEPREM DOLAYISIYLA YURTIÇİ VE YURT DIŞI YA- PILAN NAKDİ BAĞIŞLAR

Avusturya Kızılhaç'ından 36
bin TL.

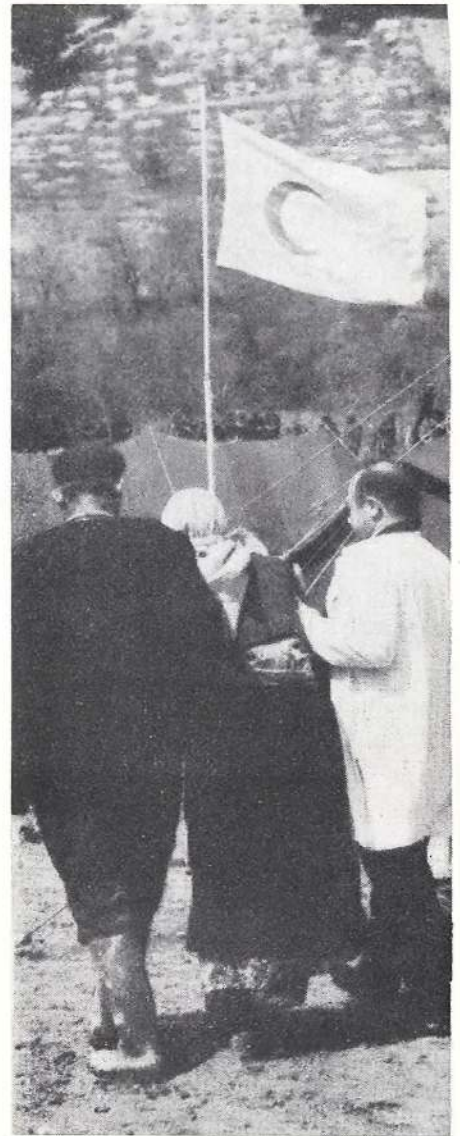
Allesini kaybetmiş bu yavru Kızı-
laydan aldığı yemeğini yanan ağaç
kütüğü ile ısıtarak yiyor.

Vatikan'dan 5.000 \$ (Çek) Yurtiçi :

Ahmet Andiçen 50.000, Viet-
nam Büyükelçiliği mensupları
5.000, Ak - Yak Ticaret Şirketi
5.000, Ansan Ticaret ve Anonim
Şirketi 5.000, Merkez Ticaret
Anonim Şirketi 10.000, Ormak
Orta Anadolu Mak. Ticareti 10
bin, Oto - Koç Anonim Şirketi
20.000, THY Ankara Şehir Ter-
minalı 1.050, Koç Tic. ve Yatı-
rım A. Ş. 10.000, Türk - Japon
Kadınları Kültür Derneği 1.000,
Muhtelif yardımlar 65.000 TL. ol-
muştur.

YURT İÇİNDEN YAPILAN VE KIZILAY'IN HABERDAR EDİLDİĞİ AYNİ VE NAKDİ YARDIMLAR

Birleşik Alman ilâçları Fab-
rikası 1.850 adet muhtelif ilâç,
Kızılay İstiklâl Şubesi 50.000 TL.,
Konya Ova Un Fabrikası 15.000
kg. un, Ankara Bolkan Un Fab-
rikası 50 torba un, Ankara Ka-
man Un Fabrikası 50 torba un,
Ankara Marmara Un Fabrikası
50 torba un, Kadıköy Kızılay Şu-
besi (Vinlex Şirketinin bağışı)
50 adet kauçuk yatak, 100 adet

Hasta bir kadın Kızılay İlk Yardım
Hastanesine götürülüyor

sünger yastık ve 579 adet giyim
ve yatak eşyası, Gaziantep Kızı-
lay Şubesi ve Komitesi 278 ki-
lim, 35 ton gıda maddesi ve 22
adet battaniye, Lüleburgaz Kızı-
lay Şubesi 16.130 TL., Denizli
Kızılay Şubesi 1.500 TL. ılık ilâç,
İpragaz Müessesesinden 1.000
tüp ipragaz, 1.000 adet lâmba ve
1.000 adet yemek ocağı.

5.4.1970'te

Kızılay Derneği aracılığıyla
deprem felâketzedelerine ulaşı-
tırılmak üzere yurt dışından 5
nisan'da gelen yardımlar aşağı-
dadır.

BATI ALMANYA'dan : Çe-
şitli tıbbî malzeme, giyim eşya-
sı, 2.318 battaniye, 843 çadır,
165 çuval un ve pirinç, 87 te-
neke yağ, bir gezici mutfak, bir
hastane çadırı, 42 kişilik perso-
neli ile bir ilk yardım hastanesi.

Hürriyet Gazetesi/Çağaloğlu-İSTANBUL : Kütahya yörelerinde vukubulan, Gediz Merkez ve köylerinde ağır can ve mal kaybına sebep olan deprem nedeniyle sayın gazetenizin Gedizde felâketzede vatandaşlarımıza yaptığı yardımlardan Derneğimizin depolarına teslim etmiş olduğunuz kısmın tamamen köylere ulaştırıldığını duyurmak isterim. Bilhassa, hazır paket halinde yaptığınız yardımların dağıtım, nakil ve felâketzedelerin acil ihtiyaçlarına cevap verecek maddelerden seçilmiş olması, her şeyde olduğu gibi, bu hususta da muhterem gazetenizin önderlik vasfına yakışır bir tatbikat olmuştur. Bundan böyle, bütün yardım kurumlarımızın felâketlerde, Kütahya depremiyle öncüsü olduğunuz yardım şekline itibar etmesi en halisane temennidir. 20 senedir yardım hizmetlerinin fahri bir eri olarak, Hürriyet Gazetesinin yaptığı yardımlara teşekkür ediyorum, ilk hazır paket yardımı yapan kuruluş olarak sizleri tebrik ediyor ve saygılar sunuyorum. 6.4.1970 - Hayrettin VARDAR (Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez kurulu üyesi)

BİRLEŞİK ARAP CUMHURİYETLERİ KIZILAY'ı : 5.000 okka şeker, 5.000 okka pirinç, 420 okka muhtelif konserve ve 800 okka tıbbî malzeme. Yardımların devam edeceği bildirilmiştir.

İNGİLTERE KIZILHAÇ'ı : 50 balya çadır, 34 balya battaniye, 224 çuval pirinç, 10 sandık çeşitli malzeme.

PAKİSTAN KIZILAY'ı : 58 balya çadır, 80 balya battaniye.

DANİMARKA KIZILHAÇ'ı : 2.591 battaniye, 466 kutu konserve, 10 sandık tıbbî malzeme.

6.4.1970'te

Kızılay Derneği aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaş-

tırlamak üzere yurt dışından 6 nisan 1970 tarihinde gelen yardımlar aşağıdadır.

IRAK KIZILAY'ından : Uçakla çeşitli malzemeler.

YUGOSLAVYA KIZILHAÇ'ından : 3 kamyon ve 3 römorkla prefabrika ev, battaniye, çadır ve giyim eşyası.

YUGOSLAVYA HÜKÜMETİNDEN : Bir kamyonla 1.000 battaniye, 74 çadır.

BATI ALMANYA KIZILHAÇ'ından : 46 torba battaniye.

BATI ALMANYA'DA STUTGARD'daki TÜRKLERDEN : 38 karton giyim eşyası.

BELÇİKA KIZILHAÇ'ından : 5 karton giyim eşyası.

İNGİLTERE KIZILHAÇ'ından : 1.150 kutu hazır çorbalık.

VATİKAN'dan : 3 koli ilâç.

HAMBURG TÜRK KONSOLOSLUĞUNDAN : İlâç ve giyim eşyası.

İNGİLTERE DİŞİŞLERİ BAKANI, KIZILAY'IN DEPREM BÖLGESİNDEKİ YEMEĞİNİ BEĞENDİ

Türkiye'yi ziyaret etmek üzere gelmiş olan İngiltere Dışişleri Bakanı Michael Stewart ve eşi 8 nisan 1970 günü İzmir'den uçakla Kütahya'ya, oradan da helikopterle Gediz'e gitmiştir. Beraberinde Dışişleri Bakanı Çağla-yangil, İmar - İskan Bakanı Naki-boğlu, Kütahya Valisi İhsan Aras ve yabancı basın mensupları olduğu halde deprem bölgesini gezen konuk bakan ve eşi, Kızılay yöneticileri ile görüşmüştür. Depremden en çok zarar gören Akcaalan ve Kaya köylerini gezen ve halkı ile yakinen ilgilenen konuk bakan ve eşi Kızılay gezici Aş ocağından felâketzedelere dağıtılan nohuttan yemiştir. Kızılay yemeğini çok beğenen İngiltere Dışişleri Bakanı, daha sonra Kütahya'dan İstanbul'a geçmiştir.

Milliyet Gazetesi'nin yardım kamyonları Gediz'e ulaştırdıkları yardım malzemesini Kızılay'a teslim ederlerken.

İSVİÇRE'den : 4 kap giyim eşyası.

FİNLANDİYA KIZILHAÇ'ından : 1.000 battaniye, 12 çadır.

6.4.1970'te

KIZILAY HEYETİNE GEDİZ'DE BATI ALMANYA'DAN GÖNDERİLEN SU TEMİZLEME ARAÇLARI VE SU TANKLARI TESLİM EDİLDİ.

Kızılay Derneği aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere 6 nisan günü öğleye doğru Gediz'de Batı Almanya'dan gönderilen 1 ambulâns, 4 su temizleme cihazı, 1 adet 7,5 tonluk, 1 adet 3,5 tonluk, 15 adet 1.500 litrelik, 2 adet 3.000 litrelik, 10 adet 2.500 litrelik su tankı Kızılay Heyetine teslim edilmiştir.

Bu yardım malzemelerini getiren Batı Almanya heyeti üç gün sonra da 132.000 litre su temizleyecek ve depolayacak olan bir su tankının verileceğini bildirmiştir.

İZMİR'E GÖNDERİLMİŞ OLAN YARDIMLAR

Deprem felâketzedeleri için 5 ve 6 nisanda İzmir havaalanına külliyetli miktarda yardım malzemesi gelmiştir.

İzmir'e gelen ve derhal Kütahya ve Eskişehir'deki Kızılay Depolarına gönderilen, buradan da deprem bölgelerine sevk edilen yardımlar aşağıdadır :

AMERİKA HÜKÜMETİNDEN: 1.000 adet özel ambalajlı aile çadırı.

İTALYA KIZILHAÇ'ından : Çeşitli yardım maddesi.

Deprem bölgesine gönderilen bir Kızılay yardımı kamyonun boşaltılması

YUNANİSTAN KIZILHAÇ'ından : 30 ton soğuk et, çadır ve diğer yardım maddeleri.

Kızılay Müfettişlerinden Kâmurân Özel, Kızılay İzmir Şubesi Başkanı Şekip Pirinççioğlu, İzmir Çiğli Hava alanında gönderilen yardım malzemeleri hakkında Amerikan Başkonsolosu ile görüşürken

DEPREM İÇİN ÜÇ BÜYÜK BAĞIŞ

Deprem felâketzedelerine yardım için açılan bağış kampanyalarına en büyük yardım Türkiye Emlâk Kredi Bankası tarafından yapılmıştır. Bankanın 1 milyon liralık bağışı 13 nisan günü Ankara ilinde açılan hesaba yatırılmıştır.

Öte yandan Shell Şirketi, aynı amaçla kullanılmak üzere Kızılay'a 400 bin lira bağışta bulunmuştur.

Mobil Petrol Şirketi de depremden zarar gören Gediz ve çevresine Milliyet Gazetesi aracılığıyla 50 bin lira bağışta bulunmuştur.

Batı Almanyadan gelen yardım malzemeleri uçaktan indiriliyor (solda) ve Batı Almanya Kızılhaç'ından Kızılaya gönderilen dört kilnamobil

Yıkılan evlerinin enkazı arasında kurtarılabilecek eşya arayan deprem felâketzedeleri

YUGOSLAVYA ANKARA BÜYÜKELÇİSİNİN DEPREM BÖLGESİNDEKİ İNCELEMELERİ

Yugoslavya Ankara Büyükelçisi Muhittin Begiç, Kızılay Derneği Denetçiler Kurulu Başkanı Ahmet Andıçen'in rehberliğinde 6 nisan'da deprem bölgesinde incelemelerde bulunmuş, uğradığı köylerde felâketzedelere başsağlığı dilemiş ve geçmiş olsun demiştir.

Akçaalan Köyüne de uğrayan Büyükelçi sıcak yemeğin Kızılay tarafından dağıtılması ve

muntazam devam etmesi karşısında hayranlığını belirtmiş, "dertlerde sevinmek mümkün değildir, fakat bu hizmetin mükemmel bir şekilde yapılması insana rahatlık veriyor" demiştir. Büyükelçi Ankara'ya döndüğünde Kızılay'ın bu üstün hizmetleri dolayısıyla Kızılay Genel Merkezine teşekkür etmeyi vazife bildiğini, Yugoslav milleti nin bu elim felâket zamanında en büyüğünden en küçüğüne kadar felâketzede komşu ve kardeşlerimizin dertlerini paylaşacağını, tarihi bağlarla bağlı olan

Türklerle müşterek yaranın sarılmasına çalışılacağını söyleyerek geniş teessüre kapılmış, ağlamamak için kendisini zor tutmuştur.

PARLAMENTO MUHABİRLERİNİN DEPREME BAĞIŞI

Parlamento Muhabirleri Derneği tarafından verilmesi kararlaştırılan 1.000 TL. 6 nisan günü saat 15.00 de Fikret Otyam'ın başkanlığında bir heyet tarafından Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'e verilmiştir.

7.4.1970'te

KIZILAY GENEL BAŞKANI DR. FİKRET PAMİR, YENİDEN DEPREM BÖLGESİNE GİTTİ

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, 7 nisan'da sabah saat 9.00 da yeniden deprem bölgesine gitmiştir.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, deprem bölgesinde son durumu gözden geçirmiş yardımların dağıtımını, Kızılay İlk Yardım Hastanesinin ve Gezici Mutfakların çalışmalarını izlemiş, yardımların tesellümü, depolanması ve depremden zarar gören ilçe, bucak ve köylere sevki hususunda ilgililere gerekli talimatı vermiştir.

Depremi tamamen bir harabe haline getirdiği Gediz'in mamur köşelerinden biri

7 NİSAN'DA KIZILHAÇ/KIZILAY'LARDAN GELEN YENİ YARDIMLAR

Kızılay Derneği aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere yurt dışından 7 nisan'da da yeniden gelen yardımlar aşağıdadır :

NORVEÇ KIZILHAÇ'ından : 56 karton battaniye.

BATI ALMANYA KIZILHAÇ'ından : 37 balya battaniye, 36 torba giyim eşyası.

FİNLANDİYA KIZILHAÇ'ından : 42 çadır, 15 karton battaniye.

HOLLANDA KIZILHAÇ'ından : 1.030 kutu çocuk maması, 2 adet gezici röntgen cihazı, (Röntgen cihazı, Hollanda Flips Şirketi tarafından Kızılaç aracılığıyla deprem dolayısıyla Kızılay'a gönderilmiştir.)

8.4.1970'te

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, deprem bölgesindeki incelemelerine 8 nisan'da da devam etmiştir.

Öte yandan Kızılay Derneği aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere gelen yeni yardımlar aşağıdadır :

NORVEÇ HALK SAĞLIĞI KADINLAR BİRLİĞİNDEN : 1.400 Dolar .

HOLLANDA KIZILHAÇ'ından : 32 karton battaniye ve muhtelif ilâç .

NORVEÇ KIZILHAÇ'ından : 11 karton battaniye.

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar ve Denetçiler Kurulu Başkanı Ahmet Andıçen, Yugoslavya Büyükelçisi Muhiddin Begiç'e depremin tamamen bir harabe haline getirdiği yerleri gezdiriyorlar

FİNLANDİYA KIZILHAÇ'ından : 15 karton battaniye.

9.4.1970'te

Kızılay Derneği aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere yurt dışından 9 nisan'a kadar gelen yardımlara ait tam liste aşağıdadır :

BATI ALMANYA'dan :

2 adet büyük çadır, 2.460 çadır, 2197 parça battaniye, 1 adet seyyar hastane (42 sağlık personeli ile), 379 karton ilk yardım malzemesi, 5 adet kamyon (su tasfiye cihazı monte edilmiş olarak), 5 adet ambu-

lâns, 4 adet cip, 10 adet gaz sobası, 1 mutfak, 23 seyyar mutfak, 1 jeneratör, 18 portatif mutfak masası, 63 mutfak kuzinesi, 287 mutfak malzemesi çeşitli, 132 küçük ocak, 86 büyük ocak, 27 lüks lâmba, 25 testere, 232 parça giyim eşyası, 696 torba un, 433 torba pirinç, 140 torba şeker, 20 paket mama, 1.084 kutu yağ, 769 kutu peksimet, 79 kutu peynir, 1.036 paket makarna, 40 torba irmik, 84 paket tıbbî malzeme, 131 karton plâzma, 153 karton ilâç, 187 adet dezenfekte bidonu, 238 adet bidon, 312 kutu yiyecek paketi muhtelif, 1.240 bağ çadır direği, 56 kap muhtelif yardım malzemesi.

AVUSTURYA'dan :

1.000 adet battaniye, 16 kap gıda maddesi, 100 kap giyim eşyası, 1.000 adet çarşaf, 10.000 doz gamma-globulin.

BELÇİKA'dan :

19 karton tıbbî malzeme, 5 karton giyim eşyası, 257 kutu süttozu, 39 çuval pirinç.

DANİMARKA'dan :

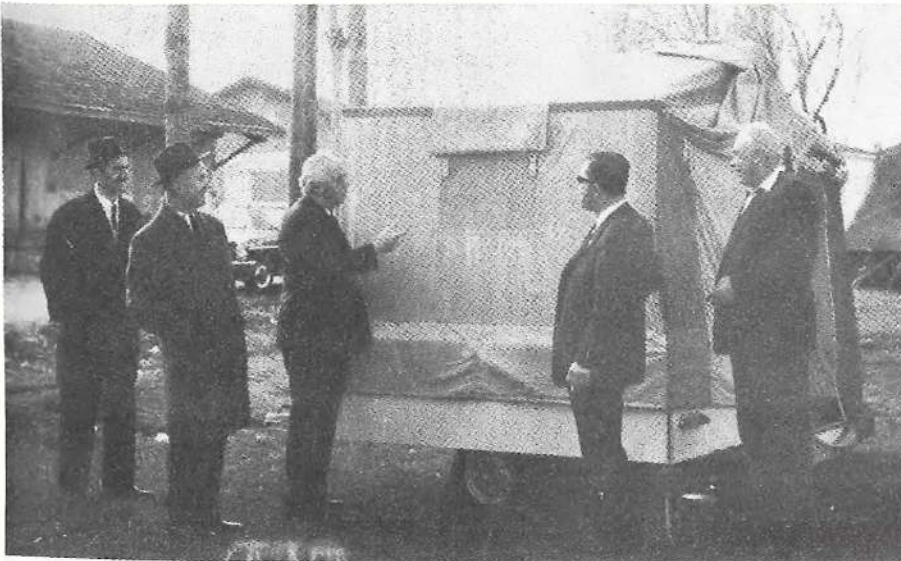
2.591 battaniye, 466 kutu konserve, 1 kutu tıbbî malzeme.

FRANSA'dan :

800 battaniye, 1 ton süttozu, 48 kap yardım malzemesi.

FİNLANDİYA'dan :

1.000 battaniye, 42 çadır, 15 karton ilâç.

Yugoslavya Büyükelçisi Muhiddin Begiç ve Kızılay Denetçiler Kurulu Başkanı Ahmet Andıçen, Kütahyada Üsküp halkının yardımı olarak gönderilen gezici ev tipi çadır hakkında Kızılay Müfettişi Yalçın Tekkökten bilgi alıyorlar.

Evleri yıkılan felâketzedeler barınaklarını olduğu gibi aşlarını da Kızılay'dan sağladılar.

S/S FRANCE'IN DEPREM İÇİN GETİRDİĞİ YARDIM

S/S France transatlantiği, 14 nisan 1970 günü İzmir'e, 1271 yolcu bir milyon liraya yakın döviz, sekiz ton da yardım malzemesiyle geldi

Gediz deprem felâketzedelerine verilmek üzere Fransız Kızılayı tarafından Kızılay'a gönderilen beş ton un ve üç ton pirinç S/S France, tek kuruş nakliye ücreti almadan İzmir'e getirmişti.

—“Bu yardım malzemesini taşımak fırsatını bulduğumuz için çok sevinçliyiz.” dedi geminin süvarisi..

S/S France'da, “Çok sevinçli” olan sadece süvari değildi. Turistlerin dövizlerini bozmak üzere gemide Antalya'dan itibaren geçici bir şube açan Akbank'in Müdürü Asrı Atıl da çok neşeliydi. Şöyle diyordu :

— 1965 yılından beri kam-biyocuyum. Şimdiye kadar birçok gemide bu tip seyyar subeler açtık. Fakat hiç birinde bu kadar çok döviz sağlayamadık.”

HOLLANDA'dan :

2 adet röntgen cihazı, 2.060 kutu çocuk maması, 1 sandık ilaç.

İSVİÇRE'den :

2.000 battaniye ,291 kap giyim eşyası, 1 kutu kimyevî mad-

de, 200 kutu ilaç, 22 torba elbise.

ISVEÇ'den :

4.000 battaniye, 200 çadır, 1 ton konserve et, 1 ton giyim eşyası.

İTALYA'dan :

237 balya battaniye, 25 çadır, 1600 kg. çukulata, 2 ton süt-tozu, 3000 adet ilaç, 10 adet su tasfiye cihazı, 130 adet ilk yardım çantası, 2300 kg. giyim eşyası.

NORVEÇ'den :

4.000 adet battaniye.

VATIKAN'dan :

3 koli ilaç.

YUNANİSTAN'dan :

200 çadır, 1.200 battaniye, 6.000 adet konserve, 1.601 parça ilaç, 96 torba elbise.

YUGOSLAVYA'dan :

1.845 battaniye, 74 çadır, 5 ton un, 8 ton şeker, 1 ton marmelat, 3 kamyon ve 3 römork içinde prefabrika ev.

AMERİKA'dan :

1.000 çadır, 25 karton temizlik suyu.

İNGİLTERE'den :

898 çadır, 864 battaniye, 224 çuval un, 358 çuval pirinç, 10 sandık çeşitli malzeme, 1 kutu ilaç, 1.152 kutu hazır çorbalık, 50 kap kan plâzması, 25 karton kutu su filitresi.

FAS'dan :

20 çuval battaniye, 13 san-

Kızılay Gezici Mutfağında her uzatılan kaba sıcak yemek dolduruluyordu

dık ilâç, 56 kutu gıda maddesi.
45 çuval şeker.

İRAN'dan :

408 çadır, 800 battaniye,
109 felâket paketi, 3 sandık ilâç,
110 kutu mutfak eşyası.

İSRAİL'den :

62 kap battaniye ve ilâç,
2.100 kg. süttozu.

İRAK'dan :

80 sepet hurma, 314 kutu
sabun ve yağ, 6 parça boya, 60
elbise.

KUVEYT'den :

9.750 adet battaniye, 33
kap ilâç.

**BİRLEŞİK ARAP CUM-
HURİYET'inden**

5.000 okka şeker, 5.000 ok-
ka pirinç, 4.200 okka konserve
sebze, 800 okka tıbbî malzeme.

PAKİSTAN'dan :

58 balya çadır, 80 balya bat-
taniye, 94 çuval un, 45 çuval pi-
rinç, 31 çuval şeker.

LÜBNAN'dan :

50 karton battaniye, 1.826
kg. giyim eşyası.

POLONYA'dan :

16 bağ battaniye.

Kimsesiz kalmış bir yavru Kızılay Yardım Mutfağından yemeğini
ahyor

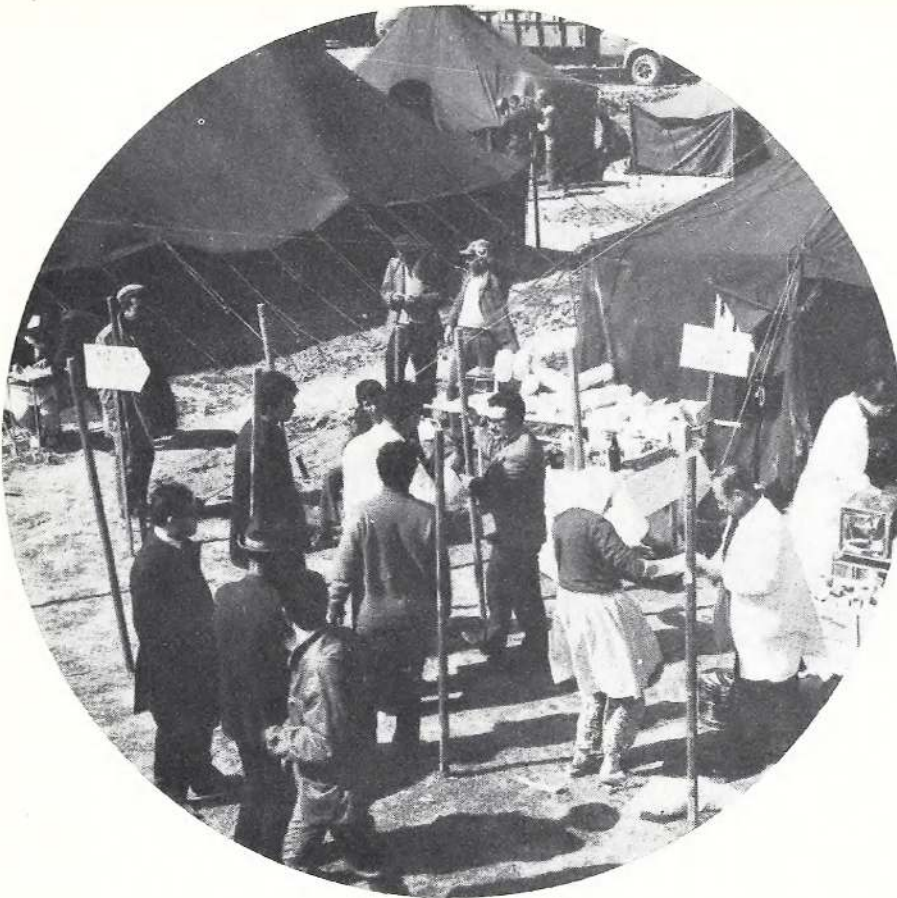
Kızılay Yardım Mutfağından yemeklerini almak için bekleyen felâketzedeler.

**İNGİLTERE GAZETELERİ;
"YARDIMLAR YERİNE
ULAŞMIŞTIR" DİYOR**

Londra'da çıkan "Daily Tele-
graph" gazetesinde, Türkiye'de
ki deprem felâketiyle ilgili ola-
rak yayınlanan bir haberde, böl-
gede gayretli çalışmaların yapıldığı
belirtilerek, yardımların yer-
lerine ulaştırıldığı bildirilmiştir.

Gazetenin Türkiye muhabiri ta-
ratından verilen habere göre,
İngiltere'nin ünlü yardım kurulu-
şu "Oxfam"ın bir temsilcisi dep-
rem bölgesinde incelemeler yap-
mıştır. Temsilci bir rapor hazırla-
yarak, yardım çalışmalarının
aksadığına dair herhangi bir şey
müşahade etmediğini, malzeme-
lerin askeri birliklerin muhafaza-
sı altında olduğunu ve yerlerine
ulaştırıldığını belirtmiştir.

Oxfam'ın temsilcisi "Deprem
bölgesiyle ilgili olarak, aksi yön-
deki bazı haberlerin asılsız oldu-
ğunu" da raporunda ifade etmiş-
tir.

Kızılay İlk Yardım Hastanesinin giriş kısmından bir görünüş

İSVİÇRE'den :

2 kutu gamma-globulin.

ALMANYA MERCK ECZA FABRİKASINDAN :

19 karton kutu ilaç.

BATI ALMANYA STUTGARD TÜRKLERİNDEN :

38 karton giyim eşyası.

HAMBURG BAŞKONSOLOSLUĞUNDAN :

3 kap ilaç ve giyim eşyası.

10.4.1970'te

Deprem felâketzedelerine Kızılay aracılığıyla ulaştırılmak üzere dış ülkelerden 10.4.1970 de yeni yardımlar gönderilmiştir.

Öte yandan yurt içinde de deprem felâketzedeleri için açılan yardım kampanyaları bütün il, ilçe, bucak ve köylerde hararetle devam etmektedir.

Dış ülkelerden Kızılay aracılığıyla ulaştırılmak üzere gelen yeni yardımlar aşağıdadır :

ROMA BÜYÜKELÇİLİĞİNDEN : Muhtelif giyim eşyası.

FRANSIZ KATOLİK TEŞKİLÂTINDAN : Kızamık aşısı ve gamma-globulin.

KIZILHAC ANVERS BÖLGESİ SEKRETERİ M. VAOD'DAN :

Sahsi gayretiyle sağladığı 50 karton antibiyotik ve çukulata.

MONTE KARLO'DAN BİR AİLENİN İSTEĞİ

Monte Karlo'dan Kızılay Ge-

nel Merkezine mektup gönderen Mr. R. Rolland, deprem felâketzedeleri için açılan yardım kampanyasına bir genç kız veya genç bir kadını ailelerinin misafiri olarak davet etmek suretiyle katılmaya karar verdiklerini bildirmiştir.

Mr. R. Rolland, misafirlerinin Nis'e kadar uçak biletini göndereceklerini ve oradan kendisini Monte Karlo'daki ikametgâhlarına götüreceklerini bildirmekte, ancak Fransızca, İngilizce veya İtalyanca lisanlarına biraz bilgisi olan birinin gönderilmesini istemektedir.

12.4.1970'te

DANİMARKA'DA KURULAN YARDIM KOMİTESİ DEPREM FELÂKETZEDELERİNE İŞ SAĞLAYACAK

Deprem felâketzedelerinden Danimarka'da çalışmak isteyenler için bu ülkede kurulan Yardım Komitesinin iş bulacağı Kopenhag Büyükelçiliğimizden bildirilmiştir.

Bu konuda Çalışma Bakanlığının Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapması, Deprem Yardım ve Koordinasyon Komisyonunca karara bağlanmıştır.

İzmir Eğitim Enstitüsü Müdürü ve öğretmenleri, öğrencileriyle Gedize yaptıkları ziyaret sırasında topladıkları 1450.— TL. ile yiyecek ve giyecekleri Kızılay Gediz Şube Başkanı Nuri Özçelik'e teslim ederlerken

KIZILAY, BATI ALMANYA'DAN GÖNDERİLEN SABİT AŞOAKLARINI GEDİZ'DE FAALİYETE GEÇİRDİ. KIZILAY'IN GEZİCİ MUTFAKLARI DİĞER DEPREM BÖLGESİNDE ÇALIŞMALARI-NA DEVAM EDECEK

Kızılay Genel Merkezi, çadırlara yerleştirilmiş olan deprem felâketzedeleri için Gediz'de Batı Almanya'dan gönderilmiş olan sabit aşoaklarını da çalıştırmaya başlamıştır. Bu suretle Gediz'de deprem felâketzedelerinin sabah, öğle ve akşam yemekleri devamlı olarak sağlanırken diğer deprem bölgelerinde de Kızılay Gezici Mutfaklarında pişirilen yemeklerde muntazam bir şekilde üç öğün yemek dağıtımı yapılmaktadır.

YURTIÇİ YARDIM KOMİTELERİNDEN KIZILAY GENEL MERKEZİNE SAĞLANDIĞI BİLDİRİLEN YARDIMLAR

Dış ülkelerden Kızılay aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere büyük ölçüde gelen çeşitli yardımların yanı sıra bütün yurtdışı faaliyetlerinde bulunan Yardım Komiteleri de bağış kampanyalarına hararetle devam etmektedirler.

Yardım komitelerinden Kızılay Genel Merkezine sağlandığı bildirilen yardımlar hakkında bilgi aşağıdadır :

ANKARA : 10 çuval giyim eşyası, 3 karton ilaç, 5 teneke pekmez, Harman Un Fabrikası 50 çuval un, Bolkan Un Fabrikası 50 çuval un, Kaman Un Fabrikası 50 çuval un, Murat Un Fabrikası 50 çuval un, Zahirecilik Kardeşler Kol. Şti. 50 çuval un, Değirmencilik Limited Şti. 50 çuval un, Uçtaş Kol. Şti. 20 torba un, İstiklâl Un Fabrikası 25 çuval un. **ALÂŞEHİR :** 210 çadır, **AMASYA :** 21.747,55 TL. **AYDIN :** 161.633,25 TL. **ADANA :** 64.462 TL. **BULDAN :** 150 çadır, 6.300 TL. **BALIKESİR :** 2500 kilo bezelye, 930 kilo et, 950 kilo peynir, 1.920 kilogram yağ, 2 torba süttozu, 1500 adet ekmek, 40 sandık sana, 400 kilo helva, 100 kilo zeytin, 50 adet battaniye, 40 adet manto, 40 adet entari, 30 adet yelek, 1 çuval ayakkabı, **BURDUR :** 9 adet çadır, 2920 ekmek, 106 çuval un, 400 kg. yağ, **BİLECİK :** 1 sağlık memuru, 2 hemşire, 1 hastabakıcı, ambulans ve tıbbî malzeme. **DENİZLİ :** 11 teneke peynir, 3 teneke ve 3 sandık zeytin, 10 teneke helva, 48 adet sana, 3.872 adet ekmek, 1.500 TL. ılık ilaç, 5 teknik ele-

Bir baba ve kızı, Kızılay'dan aldıkları yemeklerini yiyorlar .

Deprem bölgesinde Kızılaycıların bir dakikası bile boş değildi. İşlerin yoluna kılması üzerine memurlardan Turan Doğuluzi taş olurken gelen Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar'a gönderilen yardım malzemeleri hakkında bilgi veriyor. Kontrolör Alâaddin Yerli de kendilerini izliyor.

Gediz'de kurulan Iglus Eskimo tipli plâstik portatif 200 evden bir kısmı (üstte), Denetçiler Kurulu üyesi Saip Tulpar evlerden birinin penceresinden içini tetkik ediyor (ortada), Bayer Fabrikasının uzmanlarından biri plâstik evin inşasına çalışırken Saip Tulpar, polisler ve halk çalışmaları dikkatle izliyorlar

man, 1 jeneratör, 4 arazi arabası, ayrıca 256.597,85 TL., ESKİ-ŞEHİR : İpragaz Müessesesi bin tüp ipragaz, 1000 adet lâmba, 1000 yemek ocağı, FETHİYE : 19.227 TL., GÜNEY : 3.500 TL., 1 kamyon aynı yardım. GÖYNÜCEK : 4.705 TL., GÜMÜŞHACIKÖY : 11.229,95 TL., HATAY : 180.455 TL., İSTANBUL: 1.286,803 TL., Kızılay İstiklâl Şubesi 50 bin, Kızılay Kadıköy Şubesi Vinleksten temin ettiği 50 adet kauçuk yatak, 100 adet sünger yastık, 479 adet giyim eşyası ve yatak eşyası, 720 adet çadır, 245 adet fener, 8.002 adet battaniye, 222 balya giyim eşyası, 7.692 kg. yiyecek, 3.200 kg. naylon örtü, çeşitli ilaç, Birleşik Alman İlaç Fabrikaları 63 karton 2 sandık muhtelif ilaç, Güven Sigorta 150 adet battaniye, Weyd Laboratuvarı 50 karton ilaç, Rifat Beher 2 bağ naylon örtü, Rasim Kanatlı 84 metre kumaş kadın için, Çamlı Deri ve Süet Müessesesi 1 sandık giyim eşyası, Deva İlaç Fabrikası 4 adet beşik örtüsü çadır, Çeşit Mensucat 60 adet bat-

BAYER FABRİKASI GEDİZ'DE PLÂSTİK EVLER YAPTIRDI

"Bayer" Fabrikası deprem bölgesinde 450 adet plâstik köpükten mamul ev yaptırmak için iki transportabl fabrikayı Gediz'e göndermiştir. Poly Uleton köpüğüyle yapılan bu evlerin çapı 5 m. yüksekliği 3 metredir. İçinde 8-10 kişi'nin oturabildiği bu evlerden günde 10 adet yapılmıştır.

taniye, Esmâ Dalgıç 1 çuval giyim eşyası, Niyazi Kuncel 120 adet plâstik bidon, Pfizer İlâç Fabrika-sı 5 koli ilâç, Hanife Gülten 7 kap yiyecek maddesi, 50 metre çadır bezi, İstanbul Boğaz Komutanlığı 8 sandık giyim eşyası, Oleyis Sitesi 9 çuval giyim eşyası, Emaye Türk Anonim Şirketi 300 adet tekli ve çiftli gaz ocağı İZMİT : 75.603,20 TL., İSKİLİP : 15.121,20 TL., İSPARTA : 112.555 TL., İZMİR : Tusloq Komutanlığı 30 Amerikan eri, 15 Türk personeli, 3 sağlık personeli ile 16 ambulâns, külliyetli miktarda gıda ve ilâç, KAMAN : 38.000 TL., KAYSERİ : 10.000 TL., KARS : 80.000 TL., LÜLEBURGAZ : 16.130,50, MERZİFON: 24.373,25 TL., MUĞLA : 116.457,55 TL. NAZİLLİ : 4 kamyon giyim eşyası ve yiyecek, PAZAR : 7.402,85 TL., ŞUHUT : 10.379,85 TL., SAM-SUN : Radar Üssü 30 adet yastık, 336 adet karavana kabı ve tavası, 360 adet kaşık, 382 çatal, 353 bıçak, SULUOVA : 4.182 TL., TARSUS : 2500 kg. tahin helvası, 1.470 kg. un, 400 kg. karamyağı, 1.000 metre Amerikan bezi, 1 sandık manifatura eşyası, 1.000 kg. pirinç, 100 kg. bulgur, 446 parça giyim eşyası, 150 çift plâstik ayakkabı, 2 teneke yağ,

GEDİZ'DE DEPREMDEN KURTULANLAR YAŞADIKLARINI İSPAT İÇİN FOTOĞRAF GÖNDERİYORLAR

Deprem felâketinden sonra hayatta kalan Gediz'liler, uzak şehirlerde ve yurt dışında bulunan akrabalarına yaşadıklarını ispat edebilmek için yıkıntılar arasında çektikleri fotoğrafları göndermişlerdir.

Depremden hemen sonra, Gediz'de tanıdığı ve yakını olan yüzlerce kişi buraya göç etmiştir. Yurdun çeşitli yerlerinden her gün binlerce telefon ve mektup gelen Gediz ilçesiyle köylerinde yaşayanlar, bu mektup ve telefonlara verdikleri cevaplarla yakınlarını inandıramamışlardır. Bunun için de ilçede sağ kalanlar fotoğrafla hayatta olduklarını ispat etme yolunu seçmişlerdir.

Alman Kızılhaçı temsilcileri, Kızılaycılar ve Sağlık Bakanlığı Müsteşar Muavini Dr. Recep Heybeli çalışmalar hakkında yaptıkları bir görüşmede (üstte), Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar, Genel Merkez adına Gediz'in su işini en iyi şekilde halleden Batı Almanya Kızılhaçı uzmanlarına 100. yıl maddesi takarken (altta) görülüyor.

Deprem felâketzedelerine Kızılay aracılığıyla ulaştırılmak üzere 25 nisan 1970 tarihinde 55 büyük çadır, 1800 battaniye, 2500 kilo pirinç ve 325 yarda kadın kumaşı getiren Pakistan Hava Kuvvetleri uçağı önünde Pakistan Ataşemiliteri, Kızılay Genel Müdürü Muzaffer Akın, Kayseri Şubesi Başkanı Ahmet Germiriligil ve uçak komutan ve mürettebatı görülüyor

TRABZON : 171.376,25 TL., TAŞOVA : 5.950 TL., UŞAK : 175 bin 428,90 TL., VAN : 1500 çadır.

YENİDEN GELEN DIŞ YARDIMLAR

Deprem felâketzedelerine Kızılay aracılığıyla ulaştırılmak üzere 12 nisanda gelen yeni dış yardımlar ise aşağıdadır.

BATI ALMANYA KIZILHAÇ'ından : 9,5 ton çocuk maması, 30 adet su süzme cihazı, 60 torba giyim eşyası, Batı Almanya'da Hormon Kini ilâç Fabrikasından 5 bin ampul kan kesici ilâç.

İSVİÇRE KIZILHAÇ'ından : 184 kap içinde giyim eşyası.

BELÇİKA KIZILHAÇ'ından : 66 kap giyim eşyası, 42 balya battaniye.

İNGİLTERE KIZILHAÇ'ından : 46 koli, 1 sandık ilâç.

FRANSA KIZILHAÇ'ından : 29 balya battaniye.

AVUSTRALYA KIZILHAÇ'ından : 1000 doz gamma-globulin.

İSVEÇ KIZILHAÇ'ından : 11 balya battaniye.

14.4.1970'te

Dış ülkelerden Kızılay aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere 14 nisan'da yeni yardımlar gelmiştir. Yar-

dımlar hakkında bilgi aşağıdadır :

İNGİLTERE OXFAM TEŞKİLÂTİ'nden : İlk parti olarak 10 bin battaniye (perşembe ve cuma günleri de 36.000 battaniye daha gelecektir.)

BATI ALMANYA'dan : Yapılan prefabrika evler için 4 uçak

dolusu kimyevî madde ve diğer araçlar, 3 vagon çeşitli yardım malzemesi, 65 karton ve 50 kap giyim eşyası.

BATI ALMANYA'daki TÜRK İşçilerinden : 19 koli giyim eşyası, bir koli ilâç.

İSVİÇRE'den : 1 adet tekerlekli gezici mutfak, 100 çuval ve

İsveç Kızılhaç Temsilcisi Absjirn Olsen (sağda), Kızılay fotoğrafçısı Bahaddin Haskokar'ın (solda), deprem bölgesinde çektiği fotoğraflara takdirlerini bildirdi.

200 torba elbise, 20 çuval çeşitli giyim eşyası, 33 karton battaniye, ayrıca 2 koli ilâç.

BULGARİSTAN'dan : 630 battaniye, 5 ton şeker, 1 ton bisküit.

AMERİKA'dan : 5000 cc. gamma-globulin.

FRANSA'dan : 40 balya giyim eşyası, 32 balya battaniye.

HOLLANDA'dan : 58 kap battaniye.

IRAK'tan : 540 sepet hurma.

LÜKSEMBURG'dan : 2700 adet battaniye.

NAPOLİ BAŞKONSOLOSLUĞUNDAN : 4 karton ve 1 çuval giyim eşyası.

15.4.1970'te

ESKİMO TİPİ 200 PORTATİF EVİN KURULMASINA DEVAM EDİLİYOR. BATI ALMANYA KIZILHAÇ TEKNİSYENLERİNE BİRER 100. YIL MADALYASI VERİLDİ.

Gediz'de 12 nisan'da kurulmasına başlanan Iglus Eskimo tipi portatif evlerden 200 adet kurulacağı bildirilmiştir.

Batı Almanya'dan gönderilen Kızılhaç Su Tasfiye Teknisyenleri de çalışmalarına devam etmektedirler. Kızılhay Genel Merkezi adına, çalışmalarından dolayı Batı Almanya Kızılhaç Teknisyenlerine Kızılhay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar tarafından birer 100. yıl madalyası verilmiştir.

Öte yandan İzmir Eğitim Enstitüsü Müdürü ve öğretmenleri, öğrencileriyle bir katile ha-

Kızılhay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Batı Almanya Kızılhaç Felâket Yardımları Genel Müdürü Luettinger'e 100. yıl madalyası taktıktan sonra kendilerini yapılan yardımlar dolayısıyla tebrik ederken görülüyor

linde deprem felâketini yerinde görmek, topladıkları 1450 lira ile yiyecek ve giyecek maddelerini Kızılhay Gediz Yardım Komitesine teslim etmek üzere Gediz'e gitmişlerdir.

16.4.1970'te

Kızılhay Derneği aracılığıyla deprem felâketzedelerine ulaştırılmak üzere yurt dışından 16 nisan'da büyük ölçüde yeni yardımlar gelmiştir.

Gelen yardımlar aşağıdadır :
BATI ALMANYA'DAKİ TÜRK İŞÇİLERİNDEN : 8 parça giyim eşyası.

IRAK'tan : 268 sepet hurma.
BATI ALMANYA'dan : 16 bağ battaniye, 1 kutu ilâç, 69

balya ve 112 kutu giyim eşyası, 291 karton gıda maddesi.

İNGİLTERE'den : 330 balya battaniye.

BELÇİKA'dan : 33 çadır, 50 torba un.

İTALYA'dan : 105 torba giyecek, 76 balya battaniye, 12 çuval ayakkabı.

İSVİÇRE'den : 7 karton battaniye.

VATİKAN'dan : 1 karton ilâç

FRANSA'dan : 1 balya battaniye, 100 torba un, 60 torba pirinç.

AVUSTURYA'dan : 72 parça çadır, 33 bağ battaniye, 2 adet büyük çadır.

BULGARİSTAN'dan : 630 battaniye, 5 ton şeker, 1.000 kilo bisküi.

MACARİSTAN'dan : 25 adet çadır, 100 battaniye.

İSVİÇRE'den de : 410 karton toz çorbalık, 16 karton ilâç, 60 paket battaniye ve 10 torba elbiselek gönderileceği bildirilmiştir.

ANKARA'DA DEPREM FELÂKETZEDELERİ YARARINA BİR DEFİLE DÜZENLENDİ

Ankara'nın tanınmış Dirita Modaevi, 18 nisan cumartesi günü saat 15.00 de Kavaklıdere'deki Ak Sanat Galerisinde deprem felâketzedeleri yararına bir defile düzenlemiştir.

Defileye, Ankara'nın en tanınmış mankenleri katılmıştır.

Batı Almanya Kızılhaç Felâket Yardımları Genel Müdürü Luettinger ve yardımcısı Kızılhay Genel Müdürü Muzaffer Akın'la görüşürlerken

19.4.1970'te

KIZILAY GENEL BAŞKANI DR. FİKRET PAMİR YENİDEN DEPREM BÖLGESİNE GİTTİ. ESKİŞEHİR HAVA ÜSSÜ KOMUTANINA TEŞEKKÜR ETTİ.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Karakuş ve Genel Müdür Muzaffer Akın'la 19 nisan pazar günü deprem bölgesine gitmiştir.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, öğleye doğru Eskişehir Hava Üssünde dış ülkelere gelen ve depolanan yardım malzemelerinin durumunu incelemiş, daha sonra Hava Üssü Komutanı Korgeneral Emin Alp-kaya'yı ziyaret ederek yapılan sıkı işbirliği, yardım ve müzaheret nedeniyle felâketzedeler ve Kızılay adına şükranlarını bildirmiştir.

ALİ DEMİREL, DEPREM FELÂKETZEDELERİ İÇİN KIZILAY'A 10 BİN LİRA BAĞIŞLADI.

Deprem felâketzedelerine yapılacak yardımlara katkıda bulunmak üzere Başbakan Süleyman Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel, Kızılay Genel Merkezine 10 bin lira bağışta bulunmuştur.

DEPREM FELÂKETZEDELERİNE KIZILAY ARACILIĞIYLA ULAŞTIRILMAK ÜZERE DIŞ ÜLKELERDEN YENİ YARDIMLAR GELDİ.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Kızılhaç'ından : 52 sandık çeşitli ilaç.

FİNLANDİYA : 67 bağ çadır bezi.

BELÇİKA : 18 kap battaniye.

FRANSA KATOLİK SERVİSİ : 21 parça muhtelif yardım malzemesi.

BELÇİKA'dan LÜKSEMBURG RADYOSU aracılığıyla : 64 battaniye.

BEYRUT BÜYÜKELÇİLİĞİ-MİZCE : 2 karton kutu muhtelif yardım.

BATI ALMANYA KIZILHAÇ'ından : 464 torba un, 68 balya battaniye, 30 çadır.

GELECEK OLAN YARDIMLAR :
CARİTAS TEŞKİLÂTINDAN : 2 ambulâns, 10 jeneratör.

TUNUS KIZILAY'ından : 2 bin battaniye.

BATI ALMANYA'dan : 40-70 ton arasında muhtelif yardım malzemesi, çizme ve eskimo evlerinin yapı malzemeleri.

22.4.1970'te

Deprem felâketzedelerine Kızılay aracılığı ile ulaştırılmak üzere dış ülkelere 21 ve 22 nisan'da gelen yardımlar aşağıdadır :

BATI ALMANYA'dan : 2 adet ambulâns, 10 adet jeneratör, 230 adet ve 7 paket battaniye, 19 balya ve 5 karton giyim eşyası, 11 karton kutu çukulata 11 paket yastık, 7 çadır, Gediz'de kurulan Iglus Eskimo tipi evlerin camları.

İSVEÇ'ten : 500 çadır.

İSVİÇRE'den : Bir kamyon ve römorkla 410 karton toz çorbalık, 14 karton ilaç (Ciba'dan), 60 paket battaniye, 10 torba elbise.

AVUSTURYA'dan : 19 karton giyim eşyası, 10 ton süttozu.

İNGİLTERE İZCİ TEŞKİLÂTINDAN : 17 balya giyim eşyası.

FRANSA İZCİ TEŞKİLÂTINDAN : 3 kutu ilaç, 112 balya giyim eşyası ve yiyecek.

ALMANYA BAYER İLÂÇ FİRMASINDAN : 15 ton ağırlığında 346 bidon plâstik ev kimyevi maddesi.

FRANSA'dan : 41 karton giyim eşyası.

GÖLCÜK DENİZ SUBAY EŞLERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİNİN DEPREM FELÂKETZEDELERİ İÇİN YARDIMLARI

Kızılay Genel Merkez Kurulu Üyesi Dr. Nermin Kunter'in fahri Başkanı bulunduğu GÖLCÜK Deniz Subay Eşleri Yardımlaşma Derneği, Gediz felâketzedeleri için hazırladıkları 527 adet çamaşır, 14 sandık ve 19 mukavva kutu giyim eşyası, yatak, yorgan ve kilim ile 826 paket gıda maddesini Kızılay Gölcük Şubesi aracılığıyla felâketzedelere göndermişlerdir.

23.4.1970'te

KIZILAY BAKIRKÖY ŞUBESİNİN YARDIMLARI

Kızılay Bakırköy Şubesi, deprem felâketzedelerine yar-

dım olmak üzere sağladığı 211.583,06 lirayı bugün İstanbul Yardım Komitesine teslim etmiş, ayrıca 2 kamyon giyim eşyasıyla battaniyeyi de Kütahya'daki Yardım Komitesi emrine göndermiştir.

DEMİRCİ'DEKİ DEPREM DOLAYISIYLA KIZILAY GENEL MERKEZİNİN YARDIMLARI

23 nisan 1970 perşembe günü saat 11.00 de Demirci'de vukubulan şiddetli deprem dolayısıyla Kızılay Genel Merkezi derhal gerekli yardımları göndermiştir.

Kızılay Genel Merkezi, Ankara'dan ve Kütahya'dan 1500 adet çadır, battaniye ve yiyecek maddeleriyle Gediz'deki Kızılay İlk Yardım Hastanesinin bir kısmını, doktor, hemşire ve ilaçları Demirci'ye göndermiştir.

Kızılay ayrıca Gezici Mutfaqlarından birini de Demirciye göndermiştir.

24.4.1970'te

BATI ALMANYA KIZILHAÇI FELÂKET YARDIMLARI GENEL MÜDÜRÜ VE YARDIMCISI BU SABAH KIZILAY GENEL BAŞKANINI ZİYARET EDEREK YAPILAN ÇALIŞMALAR VE İLERİDE YAPILACAK YARDIMLAR KONUSUNU GÖRÜŞTÜ

Batı Almanya Kızılhaç'ı Felâket Yardımları Genel Müdürü Luettgen, yardımcısı ile 23 nisan 1970 perşembe gecesi saat 22.00 de Ankara'ya gelmiştir.

Alman Kızılhaç'ı Felâket Yardımları Genel Müdürü ve yardımcısı 24 nisan 1970 cuma günü saat 11.00 de Kızılay Genel Merkezini ziyaret etmiş, Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'le Gediz ve çevresindeki deprem dolayısıyla yapılan çalışmalar ve bundan gönderilecek yardımların nelerden ibaret olması gerektiği konusunda görüşmeler yapmıştır.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Batı Almanya Kızılhaç'ının yaptığı yardımlara bir şükran ifadesi olarak Luettgen ile yardımcısına birer 100. yıl madalyası takmıştır.

CANNES'DE YAPILAN KIZILHAÇ BOLGEVİ AVRUPA KONFERANSINDA DEPREM İÇİN YAPILAN YARIMLAR DOLAYISIYLA KIZILAY GENEL BAŞKANVEKİLİ MECDİ S. SAYMAN'IN YAPTIĞI KONUŞMA

Cannes 24 (Özel) — Kızılhaç Bölgevi Avrupa Konferansında Gediz ve çevresi depremine Kızıllaylar/Kızılhaçlar dünyasının gösterdiği büyük ilgiye ve yapılan dış yardımlara milletimiz ve Türkiye Kızıllay Derneği adına hararetle teşekkür eden Kızıllay delegasyonu başkanı Genel Başkanvekili Mecdi S. Sayman ez-cümle demiştir ki :

"Konferans başkanlık divanına bana lütfedip söz verdikleri için teşekkür ederim. Tahmin edersiniz ki, bu söz almak-taki amacım Gediz ve çevresi depremi münasebetiyle kardeş derneklerin süratle ve cömertçe yaptıkları yardıma Avrupa Kızılhaç Dernekleri temsilcilerinin şahsında dünya Kızılhaçlar/Kızıllaylar/Arslan ve Güneş Derneklerine milletimin ve Derneğimin engin şükranlarını ifade etmek içindir.

Derhal eklemek isterim ki, bu mart sonu depreminde Kızılhaçlar literatürüne rekor teşkil eden başarılı bir yardım tatbika-tı eklenmiştir.

Millî dernek âfetin vukuundan çok kısa bir zaman sonra kendi araçlarıyla âfet sahasına bol miktarda çadır, battaniye, ilâç ve gıda maddesi sevk etmiş ve güven âbidemiz olan Lig'in tavassutu ile kardeş dernekler, sademenin buhranı henüz sıcak tesirlerini muhafaza ederken havadan ve karadan yardımlarını yağdırmaya başlamışlardır. Bir Kızıllay konferansı huzurunda bu nu işaret etmek ve tutanaklara kaydettirmek iftihar verici bir görevdir. Fakat keşke böyle bir görevi yerine getirmek fırsatını büyük Tanrı bizlere bağışlama-saydı.."

Fransız Kızılhaç, Başkanı verdiği cevapta; "Bir kardeş zor-lu duruma düşünce yardım va-zife oldu. Dünyamızda bunu yap-tı." demiştir.

25.4.1970'te

Deprem felâketzedelerine Kızıllay aracılığıyla ulaştırılmak

T. C.
BAŞBAKANLIK

Ankara, 31/3/1970

Özlük ve Yazı İşleri : 27/217-3022

Konu : Gediz ve Havalisi Deprem Bölgesi

Yardım ve Koordinasyon Merkez Ko-mitesinin kurulması,

Türkiye Kızıllay Derneği Genel Başkanlığına

Merkezi Gediz ve Emet ilçeleri olmak üzere Batı Bölgelerinde vukua gelen müessif deprem felâketi dolayısıyla Hükümetçe alınacak yardım tedbirlerinin, gereken sür'at ve ahenk içinde yürü-tülmesinin temin ve takibi için İçişleri Bakanlığı Müsteşarının Başkanlığında, Sağlık ve Sosyal Yardım ve İmar ve İskân Bakan-lıkları Müsteşarlarının da iştirakiyle kurulacak bir komitenin gö-rüldürülmesi uygun görülmüştür.

Deprem bölgesinin yardım, ihtiyaç ve tedbirleriyle ilgili hu-suslar hakkında bu Komiteye müracaat edilmesini rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

T. C. RESMÎ GAZETE

17 Temmuz 1968

Sayı : 12952

UMUMÎ HAYATA MÜESSİR ÂFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK TEDBİRLERLE YAPI-LACAK YARDIMLARA DAİR 15/5/1969 GÜN VE 7269 SAYILI KANUNUN BAZI MADDELE-RİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN:

Kanun No. : 1051

Kabul Tarihi : 2/7/1968

Fon teşkili ve fonda yapılacak yardımlar, harcama usulleri .

Madde 33 — Bu kanun gereğince yapılacak harcamaları karşılamak üzere aşı-ğıda yazılı kaynaklardan meydana gelen bir fon teşkil edilir :

- a) Her yıl İmar ve İskân Bakanlığı bütçesini ilgili bölümüne konacak ödenek,
- b) Hayır kurumları, mahallî idareler, mal sandıkları vesair teşekküller tarafından kabul olunacak bu maksada muhasse snakd iane, teberru ve hibeler (Aynı teberrular doğrudan doğruya Türkiye Kızıllay Derneği tarafından kabul edilir ve İmar ve İskân Bakanlığının talebi ile âfete maruz bölgelerdeki ihtiyaçlara tahsis olunur. Türkiye Kı-zıllay Derneği ve Milletlerarası Kızılhaç Dernekleri Birliğinin çağırısı üzerine yurt dışın-dan yapılan nakdî ve aynı yardımlar yukarıdaki hükümler dışındadır.)
- c) Her yıl İktisadi Devlet Teşekkülleri ile en az yarı sermayesi Devlet elinde bulu-nan banka ve müesseselerin yıl sonu bilanço kârlarının % 3 ü (yüzde üç) nisbetinde ödiyecekleri hisseler,
- d) Fon hesabına borçlulardan borcun ödenmesi için tahsil edilecek taksit ve faiz-ler,
- e) Âfetler dolayısıyla bu kanuna, yahut özel kanunlarına göre Devletçe yapılan ve-ya yaptırılan binalardan Türkiye Emlâk Kredi Bankasınca satılması gerekenlerden elde edilen gelirler.

Bu fon İmar ve İskân Bakanlığı emrinde, Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açıla-cak bir hesapta toplanır.

üzere dış ülkelerden 25 nisan 1970 cumartesi günü büyük ölçü-de giyim ve diğer yardım malze-mesi gelmiştir. Yardımların lis-tesi aşağıdadır :

İSVİÇRE TÜRK GÜCÜ DER-NEĞİNDEN : 89 torba, 3 valiz gi-yim eşyası. İSVİÇRE'DEKİ TÜRK İŞÇİLERİNDEN : 3 karton giyim eşyası. İSVİÇRE'DEKİ TÜRK KONSOLOSLUĞUNDAN : 5 çu-val ve 3 karton giyim eşyası.

BELÇİKA'DAKİ TÜRK KON-SOLOSLUĞUNDAN : 4 çuval, 61 karton giyim eşyası.

AMERİKA'DAKİ KATOLİK YARDIM SERVİSİNDEN : 1485 balya ve 416 çuval giyim eşya-sı.

İNGİLTERE'DEKİ ÇOCUKLA-RI KORUMA DERNEĞİNDEN : 44 balya giyim eşyası.

AVUSTURYA KIZILHAÇ'IN-DAN : 6 karton giyim eşyası.

BATI ALMANYA KIZILHAÇ'-ından : 229 bidon plâstik evler için kimyevî madde.

PAKİSTAN VE SOVYET SOSYALİST CUMHURİYET-LERİ BİRLİĞİNDEN GELEN YARDIMLAR

25 nisan 1970 cumartesi gü-nü saat 11.30 da Esenboğa Ha-vaalanına inen bir Pakistan uçağı Kızıllay aracılığıyla deprem felâ-ketzedelerine ulaştırılmak üzere 55 büyük çadır, 1800 battaniye, 2500 kilo pirinç ve 325 yada ka-dın kumaşı getirmiştir.

Öte yandan ögleden sonra da Sovyet Sosyalist Cumhuriyet-leri Birliğinden uçakla 1650 kilo şeker ve 5 balya kumaş gelmiş-tir.

AĞIT

Gece soğuk, gece bitmez, gece karanlık
Su çağlar, gelin ağlar, kız ağlar
Bu nasıl gürültü bu, kulaklarda bir anlık
Depremle sarsılmış köyler ve dağlar

Oy Gediz'im, Emet'im
Sarardı benzim-betim...

Her köy bir mezarlık her şehir bitmiş
Ses vermez kara kaya ünlesin
Bir felâket yeli başlarda esen
Kuşlar da yuvayı terkedip gitmiş

Vay Emet'im, Gediz'im
Halimiz n'olur bizim?..

Ben bu çocukları çok geç tanıdım
Ağlıyordular, anaları ölmüştü
Sarsıldım, yıkıldım, yangında yandım
Ardarda yıldırımlar kalbime düştü

Oy Gediz'im, Emet'im
Çocuklar öksüz, yetim..

Ölümlerden ölüm beğen, oy anam
Soğuk mezarlarda nasıl yatılır
Depremden, yangından oklar atılır
Her hepsi de bize değen, oy anam

Vay Emet'im, Gediz'im
Halimiz n'olur bizim...

TAHİR KUTSİ MAKAL

DEPREM

Bir deprendi ki yer,
Acıkmış kara toprak, acıkmış;
Aç kara yılan sırtı gibi deprenir,
Taş taş üstüne konmamış, yıkılmış;
Ağır uykular yıkılır dünya dünya,
Çatılar çöker, duvarlar çöker,
Sarsılır korkudan dağ, kaya;
Ölenler yanıp durur, sağlar ecel teri döker,
Kara toprak sadık değil, kahpe yar gayrı,
Düşman yıkmadı yıktığını,
Kalmadı Gediz'in, Emet'in hayrı;
Homurdanır yerin altı derinden,
Bebe demez yutar,
Mezar taşları fırlar yerinden,
Ana, baba demez yutar;
Kurtlar ulur, kuşlar ilenir,
Kara toprak yavrusunu yiyen kara kedi
gayrı,

Bu kıyamette ilkgüz nasıl şenlenir!
Kalmadı Gediz'in, Emet'in hayrı;
Gelinlik kızlar gitti, kefensiz hem de,
Civan delikanlılar gitti,
Ne kaldı şu köhne âlemde,
Kahpe felek ettiğini etti;
Kızılay Ana, öksüzceleri emzirir olmasa,
Yanık dudaklara su, yaralara merhem,
çaresizlere imdat,

Açlara aş verir olmasa;
Yağmura çadır, soğuğa kanat,
Felâkete göğüs gerer olmasa,
Kanlı göz yaşlarını siler olmasa;
Gediz ağla,
Emet ağla,
Der de ağlardım;
Vatan, karalar bağla,
Der de karalar bağlardım.

ŞÜKRÜ GALİB ERKER

Ülkenin bir kaç yerinde
İzmir, Van, Eskişehir'de
Sarsıntıya uğruyorduk,
Ara sıra duyuyorduk.
Fakat, bu seferki âfet,
Unutulmaz bir felâket.
Ansızın gelip bastırdı
Bütün yerler hep sarsıldı.
Sert havali bugünlerde
Benzemez bu başka derde.
Bütün cihanı titretti
Bu acı, herkese yetti.
Yüzlerce köy birden çöktü.
Halkı sokaklara döktü.
Gediz, Emet, Simav'dan
Kalmadı bir eser candan.
Yurtsuz yuvasız kaldılar
Yüz binlerce zavallılar.
Babasız kalmış ağlayan
Analarını arayan
Sürülerle yavrucaklar,
Yağmur altında donacaklar.
Hemen Kızılay yetiştii
Çadırlarda aş pişti.
Isındılar bu ocakta
Ana gibi bir kucakta.
Böylelikle kurtuldular
Geri kalan yavrucaklar.
Devletler yardıma koştu
Bütün kalpler birden coştı
Her çeşit ilâç verdiler
Para bile gönderdiler.
Bunlar, isterken kollamak,
Bize düşer mi oturmak?
Elde ne varsa yolladık,
Geri kalanı kolladık.
Bütün dernekler birleştik,
Hemen yardıma yetiştik.
Herkes paylaştı bu derdi,
Ne gönderdiyse gönderdi.
YALOVA adına dedik,
Derneklere yardım ettik.
Günlerce talim yapalım
Evvelden tedbir alalım.
Ambarlar dolu olmalı,
Hazır çadır bulunmalı.
Şimdiden sonra yapıları,
Dayanıklı yaptırmalı.
Böyle yerde oturanlar
Yüzde doksan kurtulurlar.
Kızılayı kollayalım.
Bugünü unutmayalım.
Dünkü toplanan paralar,
Sardı bugün yaralar.
Verilenler boşa gitmez,
KIZILAY'ın işi bitmez.
Başa gelen bir illete
Açar kasayı millete
Yıllarımız olsun esen,
Cıvil cıvil yuvamız şen.

EMİN SARILGAN

Emekli Öğretmen

YALOVA Bağlaraltı Cad. No. 7

Aydın umutlar yürürdü ufuklarında dız dız
Anadolu'nun bir şirin kasabasıydı GEDİZ
Soğuk bir mart gecesinde titredi toprakları
Acı gürültüyle çöktü insan barınakları
Tüm gökyüzünü kapladı "Oğul", "Kardeş" sesleri
Bu seslerin yüreklerden silinmez akisleri
Daha sıyrılmadan henüz depremin acısından
Alevler yükseldi birden GEDİZ'in ortasından
Bir tarafta can pazarı, bir tarafta susuzluk
Gecenin karanlığına gerilmiş uykusuzluk
Toprağın o saldırısı, bir an ki yavaşladı
Soğuk rüzgârla beraber, kar inmeye başladı.
Şaşkın duruyordu herkes; genç, ihtiyar, kadın, kız
Gidenlerin arkasından hepsi küskün ve yalnız
Bir kadının baş ucunda kalıvermişti bebek
Anası can çekiyor, gel de dayansın yürek
Biri eğmiş de başını, toprağa bakıyordu
İçli ağıtlar diziyo, türküler yakıyordu :

"Gediz pazarıdır benim pazarım

Aktaş yaylasında kaldı mezarım"

Ey ana! Göz yaşlı ana!.. Türküne değdi nazar
Aktaş'ın yaylası değil, şimdi Gediz bir mezar
Artık GEDİZ tarihlerde hüznle anılacak
Onlar, tüm kuşaklarca yüreklerde kalacak.
Onlar ki, hayatta iken, "bu yurd bızım" derdiler
Bu yurd için topraklara sevecek girdiler
Tabiat'ta bir düşmandır, onunla savaştılar
Al bayrağım altındaki toprağa kavuştular.

YÜKSEL YAZICI

GEDİZ DRAMI

Cumartesi gecesi herkes uykuda iken
Saatler korkusuzca, on biri beş geçerken,
Gediz, Emet; çevresi; gelecekte habersiz,
Yavaş, yavaş o kâbus, yaklaşıyor çaresiz..
Sarsıldı il, ilçe, köy; tüten bacalar söndü;
Yıkılan binlerce ev, birden enkaza döndü..
Her birinin altında, ölü yüzlerce insan,
Çıkıyor büyük, küçük; hangi taşı kaldırırsan,
Toz dumana karışan; çığlık; feryat sesleri;
Ecel felâket olmuş, kesiyor nefesleri,
Ölmeyenler yaralı, inlm; inlm inliyor;
Bir yandan çoluk; çocuk; ah! anam, anam diyor!
Buna can mı dayanır, yürekler parça parça,
Ayrılıyormuş gibi, et tırnaktan koparça;
Birbirini arıyor çılgına dönmüş herkes,
Ağlamaklı bir halde; ana; baba; oğul; kız,
Bu öyle acı şey ki, çıldırmak isten değil,
Duyulan ıstırapı, anlatamaz zaten dil..
Yaşanıyor mu yoksa yaşanmıyor mu hayat?
Mahşere dönmüş her yer, dünya değişmiş heyhat
Kar; soğuk; yağmur; rüzgâr; zelzeleye paralel,
Yer yer ateş sacıyor, üstelik kopan her tel..
Tutuşmuş alev alev, yanıyor mal; mülk, servet;
Oysa can gitmeseydi, ona razıydık evet..
Elimizden ne gelir; Hak'kın tecellisi bu,
Nasıpte varmış, yokmuş belki de bir yudum su..
Kan ağlıyor müslüman, yaşlı felâketzede,
Duyduğumuz üzüntü, matem oldu bize de..
Ölenlerin ruhuna, sunuyoruz fâtihâ,
Ey!.. Ulu Tanrı'm, böyle âfet verme; bir daha..

Sami GEZEN

Eskişehir

"Gediz'deki organizasyondan İsveç hükûmeti örnek almalı,,

URAL ARIÇ bildiriyor

MALMÖ (İSVEÇ) — İsveç'in Tabii Âfetler Komitesi Başkanı olan Doktor Anders Aspegrenn, Gediz depremini yerinde incelemek ve deprem bölgesine yapılacak yardımın şekli hakkında hükûmetine rapor hazırlamak üzere depremden iki gün sonra Gediz'e gitmiş ve orada 5 gün kaldıktan sonra da İsveç'e dönmüştür.

Doktor Anders Aspegrenn'i Malmö'deki evinde ziyaret ettim ve Gediz hakkındaki intibalarını sordum :

— "Çalışmalarınıza ve organizasyonunuza hayran olmamak elde değil" diye sözlerine başlayan Doktor Aspegrenn, "Bir defa herşeyi çok iyi plânlamışsınız. Tabii Âfetler Komitenizin kuruluş şeklini ve çalışma yetkilerini hükûmetime yazdığım raporda belirttim ve bizim de sizin sisteminizi aynen kopye etmemiz için müsaadelerini istedim" diyerek sözlerine şunları ilâve etti :

— "Kızılay Başkanı, İçişleri Müsteşarı ve İmar - İskân Bakanlığı Müsteşarı ile deprem bölgesindeki Validen teşekkül eden Tabii Âfetler Komitesine ne olumlu bir buluş. Sonra bu komitenin bir diktatör yetkisine sahip olarak müstakil çalışmasının olumlu neticelerini de gördüm ve yaşadım."

SABAH NORMAL HAYAT DEVAM EDİYOR

Dr. Aspegrenn büyük bir heyecanla yaşantılarını anlatmağa devam etti : "Düşünün bir kere, gece saat 11'de deprem oluyor. Hem de büyük bir deprem. Ertesi sabah sanki hiçbir şey olmamış gibi devlet hizmetleri devam ediyor, Milletlerarası Kızılhaçın Reisi Gediz'deki PTT çadırından Cenevre'ye telefon ederek yardım için talimat veriyor. Gediz'deki tek banka da çadırda, halkın emrinde. Devlet daireleri masalarını, yıkılan binalardan çadırlara taşımışlar ve normal mesailerine devam ediyorlar. Günlük işlerin aksaması için her şey düşünülmüş ve Yardım Komitesi halkın dertlerini bir an evvel halletmek için plânlı bir şekilde çalışıyor. Meselâ, Komite aldığı bir kararla bankaya olan borçları bir yıl ertelemiş, Kızılayınız aşocakları kurmuş ve halka sıcak yemek veriyor. İlk yardım için gelen seyyar hastane sabah saat 4'de deprem bölgesinde çalışmalarına başlamış ve hattâ Gediz'deki depremi duyunca Paris'ten ilk uçakla şahsen yardıma koşan bir Amerikalı hemşire bu mükemmel organizasyon karşısında ne yapacağını bilemedi. Herkesin işini bilerek yapmasına, o da benim gibi hayran oldu."

HARİKA BİR TEŞKİLÂT

Dr. Aspegrenn sanki bir felâket bölgesini değil ancak kitaplarda okunabilen ideal bir teşkilâtı görmenin huzuru içinde. Deprem bölgesinde çektiği resimleri bana ve eşine gösterdi ve durmadan anlattı. "Bakın, burası 1700 nüfuslu Akçaalan isimli 450 hanelik köy. Depremden sonra çıkan yangın sonunda sadece bu enkaz kaldı" dedi. Arkadan, "İşte yıkılan camiler, 600 senelik Gediz hamamı, evler vs." Gediz'de bulunduğu sırada 800 renkli resim çekmiş olan Dr. Aspegrenn bu resimleri de raporu ile birlikte İsveç Hükûmetine verecek.

Dr. Aspegrenn'e, İsveç Hükûmeti, Gediz'e ne gibi bir yardım yapmayı düşünüyor diye sordum...

— "Bu bir sürpriz olacak, mâzur görün açıklamayım. Fakat İsveç Kızılhaçı bir başlangıç olarak ilk elde 1200 aile çadırı, 1700 kg, yünlü sıcak elbise, 1 ton et ve 10.000 kuru para yardımında bulundu" dedi.

Dr. Anders Aspegrenn, görevi dolayısıyla dünyadaki birçok felâket bölgelerini gezmiş, fakat kendi ülkesi de dahil hiçbir ülkenin bu kadar mükemmel bir organizasyona sahip olmadığına ve İsveç'in Türkiye'den öğreneceği çok şeyler olduğuna şahsen inanıyor ve "İftihar edebileceğiniz bir organizasyonunuz var" diyor. Son söz olarak, "Lütfen, Türkiye'de bulunduğum sürede bana çok yakınlık gösteren herkese kucak dolusu teşekkürlerimi gazetenizle iletin" dedi.

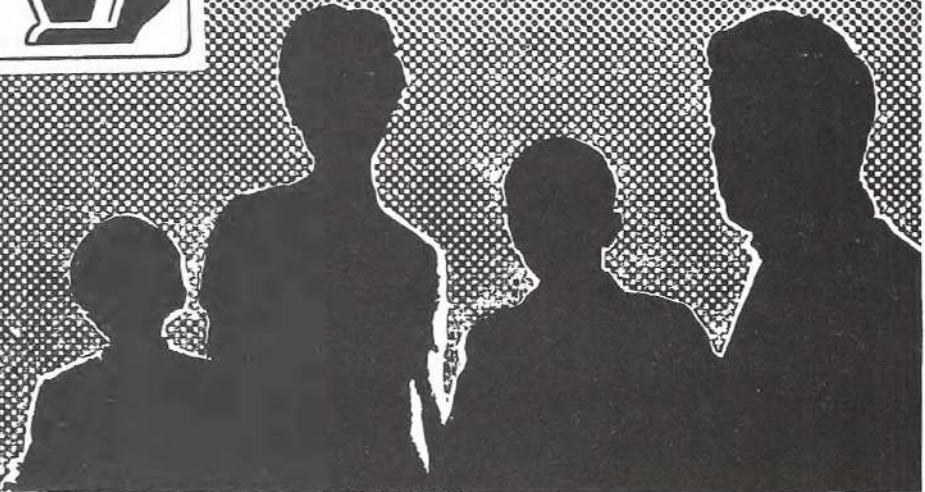
*BU YAZI HÜRRİYET GAZETESİNİN 30
NİSAN 1970 GÜNLÜ SAYISINDAN İK-
TİBAS EDİLMİŞTİR.*

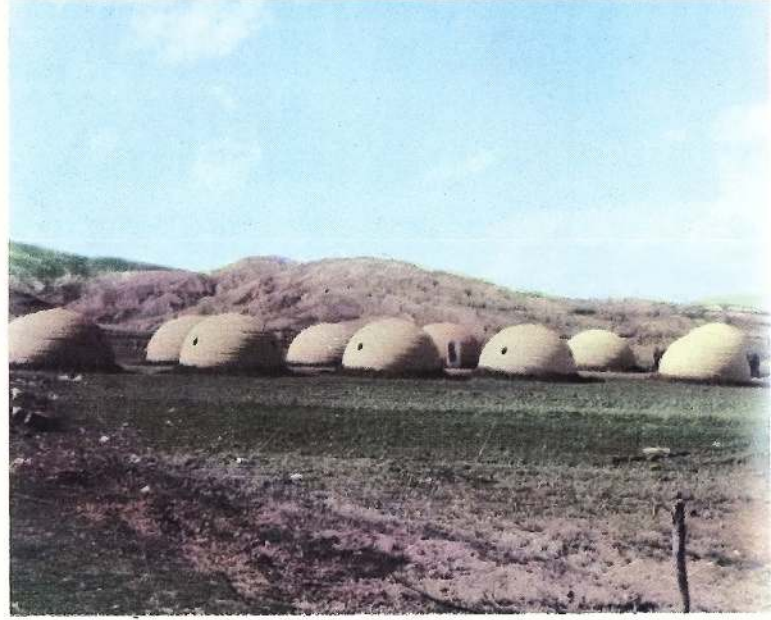
Türkiye Vakıflar Bankası

1965 de
kazanan 75
öğrenciye
ilâveten,
1966 yılında

Sınıfını geçen
75 öğrenciye
2 sene müddetle
her ay 250 şer lira
burs ikramiyeleri

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

Kızılay Genel Merkezi, Gedize 50 yataklı bir İlk Yardım Hastanesi gönderdi. Bayer Firması da 200 adet Iglus Eskimo Tipi Plâstik Portatif Ev kurdu. Kızılay Genel Merkezi önünde tertiplenen fotoğraflarla deprem sergisi büyük ilgi gördü.